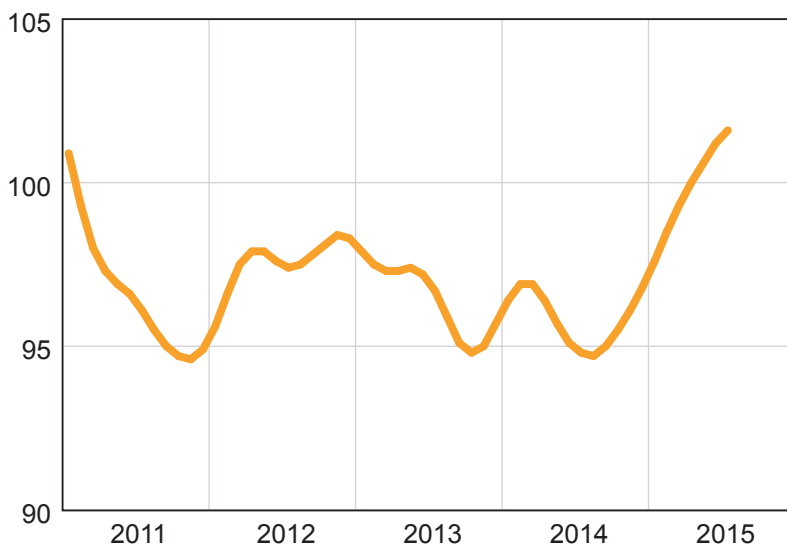

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Exportefterfrågan ökar för industrin

Exportordergång industrin
2010=100, trend

- Tjänsteproduktionen dämpades
Sid 10
- Italien ser ljuset i tunneln
Sid 21

I fokus:
**Ungdoms-
arbetslösheten
minskar**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv	14
Industri	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	6	Arbetsmarknad.....	16
Handel, konsumtion och tjänster.....	8	Finansmarknad.....	17
Byggmarknad.....	11	Internationell utblick.....	19
"I fokus".....	12	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22

KONJUNKTURLÄGET

Sverige går förhållandevis starkt

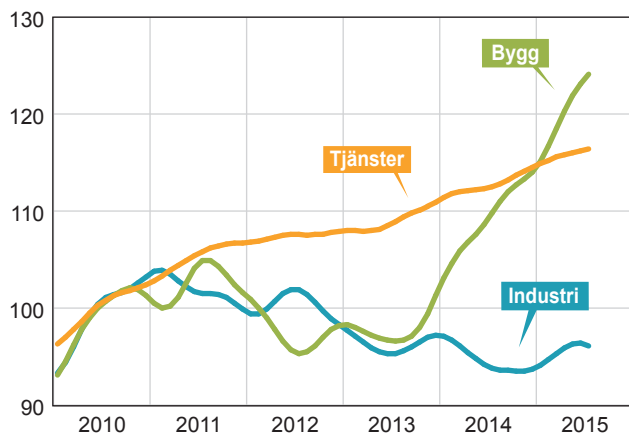
Den ekonomiska statistiken visar att det går ganska bra för Sverige för närvarande med en jämförelsevis god tillväxt i ekonomin. Det definitiva BNP-utfallet för årets andra kvartal visade ännu starkare tillväxt än den preliminära siffran som presenterades i slutet av juli. Säsongsrensade Sveriges BNP med 1,1 procent jämfört med kvartalet innan och i årstakt var tillväxten 3,3 procent. Dessa siffror är det få länder i Europa som kan matcha.

Andra kvartalet var det i synnerhet ett starkt bidrag från en ökad tjänsteexport som drog upp BNP-tillväxten tillsammans med fortsatt god tillväxt för bygginvesteringarna. Dessutom minskade varuimporten vilket bidrog till att lyfta BNP-tillväxten men detta kan även ses som en nedgång för den totala efterfrågan i ekonomin. Både industrin och tjänstesektorn gick bra andra kvartalet och en stor del av detta verkar ha åstadkommit genom ökad efterfrågan från utlandet. Industrin lyfte sin produktion med den starkaste kvartalstillväxten sedan 2011 medan tjänstesektorn fortsatte växa i samma takt som under de senaste fem kvartalen.

Tredje kvartalet inleddes dock lite dystrare enligt den senaste månadsstatistiken. I juli kom en rekyl inom både industri- och tjänsteproduktionen som backade kraftigt jämfört med föregående månad. Sommarmånaderna är dock alltid lite vanskliga att analysera och trenden under året är ändå uppåtående, trots bakslaget i juli. Byggproduktionen som har haft en remarkabel utveckling under de senaste två åren fortsatte dock upp ytterligare i juli och trenden pekar spikrakt uppåt.

Produktionen i näringslivet

Volymindex 2010=100, trendskattning

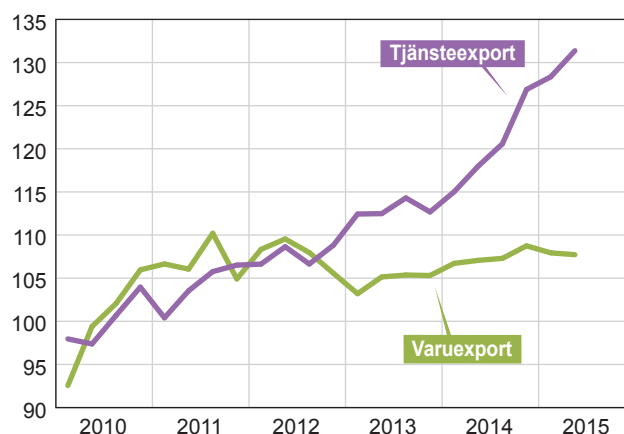
Tjänsteexporten får allt större betydelse

Det har varit en genomgående trend ända sedan finanskrisen att den svenska tjänsteexporten växer starkt medan varuexporten har det betydligt tuffare. Efter återhämtningen 2010 har den svenska tjänsteexporten växt med ytterligare ungefär 30 procent medan varuexporten knappt har växt över huvud taget. Fortfarande är dock värdena klart högre för varuexporten. Tjänsteexporten utgör ungefär en tredjedel av den totala exporten vilket innebär att tillväxten sker från en lägre nivå men trenden är tydlig där tjänsteinnehållet i Sveriges utrikeshandel får en allt större betydelse.

Exportorderingen inom industrin har haft en uppåtående trend under året och en del av detta är sannolikt kopplat till tjänsteexport då statistiken visar att en allt större del av industriföretagens försäljning numera utgörs av tjänster. Den starka utvecklingen för nya order indikerar dock att även varuexporten har goda möjligheter att växa framöver. Utrikeshandeln med varor visade däremot en nedgång för exporten mätt i löpande priser i både juli och augusti med negativt handelsnetto som följd. Varuimporten har däremot ökat något under dessa månader enligt trendskattade värden.

Svensk export

Säsongsrensade värden, volymindex 2010=100

IMF har granskat Sverige

Den internationella valutafondens, IMF:s, årliga granskning av Sveriges ekonomi bekräftar bilden även god utveckling för den svenska ekonomin. Tillväxten väntas bli omkring 3 procent både i år och nästa år men IMF konstaterar samtidigt att det finns betydande risker för svensk del som kan få negativa konsekvenser i framtiden. Kritiken riktas främst mot den svenska bostadsmarknaden. Hushållens skulduppbyggnad anses vara en stor risk och reformer för att lösa de strukturella problemen på bostadsmarknaden samt

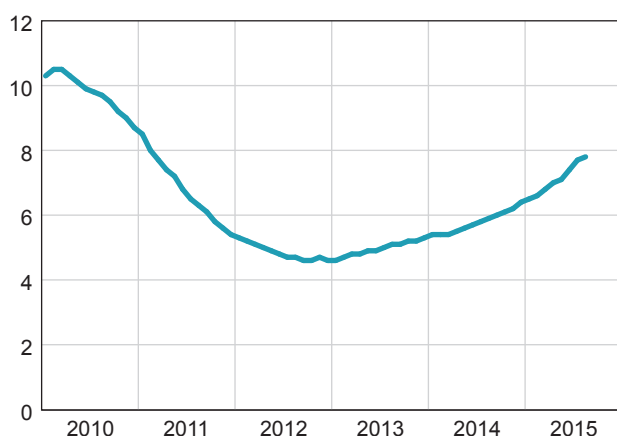
även på arbetsmarknaden bör vara prioriterade åtgärder.

När det gäller hushållens skulduppbyggnad visar statistiken att den fortsätter i allt snabbare takt, i synnerhet bostadslånen som utgör majoriteten av hushållens lån. I augusti låg den årliga tillväxttakten för bostadslånen på 7,8 procent och trenden har varit uppåtgående sedan början av 2013 då tillväxttakten var som lägst på 4,6 procent.

Kostnaderna för hushållens ränteavdrag ökar också ju större lån hushållen skaffar sig givet oförändrad ränta. När räntorna börjar stiga så småningom kommer också statens kostnader för ränteavdragen att gå upp ytterligare. Finansminister Magdalena Andersson öppnade därför återigen upp för att se över urformningen av ränteavdragen i framtiden i samband med att regeringens höstbudget presenterades. Budgeten innehöll sammanfattningsvis ett antal skattehöjningar för att finansiera ökade utgifter där man främst satsar på jobb, skola och miljö. Den politiska turbulens som inträffade förra hösten när regeringens budget röstades ner lär vi dock slippa i och med decemberöverenskommelsen som ska garantera att regeringens budgetproposition går igenom riksdagen.

Hushållens bostadslån

Årlig tillväxttakt, procent

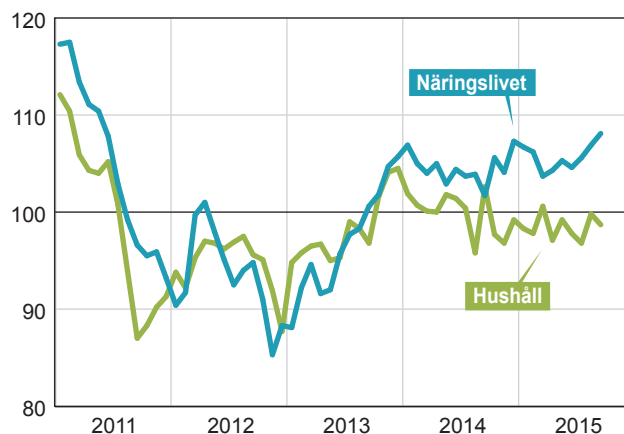
Stark konjunkturbarometer

Den senaste konjunkturbarometern visade på ett rejält lyft för stämningssläget inom näringslivet. I synnerhet industrin och byggbranschen noterade kraftiga uppgångar för konfidensindikatorn. Det innebär att dessa branscher tillsammans med detaljhandeln ligger mycket över det normala i sin konjunkturbedömning vilket bådär synnerligen gott för hösten. Även tjänstenäringarna ligger över sitt historiska genomsnitt vilket stärker den ljusare bilden ytterligare. Det kan indikera att den negativa rekyl som inträffade för såväl industri- som tjänsteproduktionen i juli samt detaljhandeln i augusti kan bli kortvariga hack i kurvan så att tillväxten fortsätter under resten av året.

På den negativa sidan finns fortfarande hushållens konsumentförtroende där indikatorn på nytt föll i september. Det var återigen hushållens syn på svensk ekonomi som försvagades och den är fortsatt betydligt svagare än normalt. Däremot gör hushållen fortsatt en stark bedömning om sin egen ekonomi och synen förbättrades ytterligare något i september.

Konfidensindikator

Säsongrensade värden, historiskt genomsnitt=100

Källa: Konjunkturinstitutet

Riksbanken gjorde inget åt räntan

Riksbanken valde vid sitt senaste räntemöte i början av september att lämna reporäntan oförändrad på -0,35 procent. Man gjorde heller ingen utökning av sina stödköp av statsobligationer. Orsakerna var att Riksbanken bedömer att det finns en tydlig trend uppåt i inflationen samt att den svenska konjunktoren är på uppgång. De flaggar dock liksom de flesta andra för att det råder betydande osäkerhet i omvärlden som kan göra att läget snabbt ändras. Därför finns en hög beredskap för att vidta åtgärder med en ännu mer expansiv penningpolitik framöver. Den underliggande inflationen har stigit något sedan förra hösten även om KPIF dras ner av nedgångarna för oljepriset och elpriset. Riksbankens bedömning är dock att KPIF stiger till 2 procent under 2016.

Uppåtgående konjunktur i Europa

Den senaste EU-barometern visade en fortsatt uppgång för såväl EU som euroländerna. Stämningssläget förbättrades kraftigt i Italien (läs mer om landets återhämtning på sidan 21) men steg markant även i några av de övriga bjässarna som Tyskland och Frankrike. BNP-siffrorna för andra kvartalet visade relativt måttlig tillväxt i de flesta europeiska länder men ser man på de senaste indikatorerna så finns möjligheter för en liten uppräckning under slutet av året. En central politisk fråga i Europa den senaste tiden har dock varit att lösa den akuta flyktingkrisen.

Norge utgör ett orosmoln

Sverige är en liten handelsberoende ekonomi och det finns ett par hot mot tillväxten framöver. Det främsta orosmolnet är Norge, en av Sveriges största handelspartners, där ekonomin har börjat bromsa in till följd av det låga oljepriset. Lägre investeringar inom oljeindustrin har börjat spilla över även på den norska fastlandsekonomin och stämningssläget bland konsumenterna ser ansträngt ut. Arbetslösheten är förvisso fortfarande väldigt låg i Norge men är på väg uppåt vilket såklart påverkar hushållskonsumtionen negativt.

Norges centralbank sänkte nyligen sin styrränta vilket fick den norska kronan att försvagas ytterligare. För första gången på 15 år handlades den norska kronan i slutet av

september för mindre än den svenska. Detta kan ytterligare vara en faktor som dämpar gränshandeln, åtminstone för sällanköpsvaruhandeln.

Inbromsningen i Kina fortsätter

Det andra orosmolnet kommer från Kina. Där är ekonomin inne i en avmattningsfas där den tidigare höga ökningstakten med tvåsiffriga tillväxttal nu kommit ner till en årlig tillväxt på runt 7 procent. Orsaken är i grunden en omställning från exportdriven lågkostnadsproduktion till mer inhemsk konsumtion och ökade investeringar. Omställningen lär dock ta tid. Sveriges direkta effekter av inbromsningen i Kina är måttliga då vi har ett relativt lågt handelsutbyte med landet. Däremot riskerar följd effekterna av en kinesisk hårdlandning att påverka Sverige desto mer. Kina är världens näst största ekonomi och en nedgång där drabbar hela världskonjunkturen och således även Sverige.

Den värsta turbulensen på finansmarknaden som var under sommaren har nu lagt sig men det kvartstår en betydande osäkerhet om läget i den kinesiska ekonomin. Under den senaste tiden har det kommit negativa signaler genom bland annat inköpschefsindex för industrin som föll i september till den lägsta nivån sedan mars 2009. Analysföretaget Markit, som producerar indexen, skriver att produktionen dras ner och orderingången minskar i allt snabbare takt. Minskningen av sysselsättningen är den snabbaste på nästan 7 år. Tjänstesektorn går något starkare men indexet föll tillbaka i september och ligger nu marginellt över 50-strecket vilket indikerar en mycket svag tillväxt inom tjänstebranscherna.

Räntehöjningen i USA sköts på framtiden

Det har länge spekulerats i när den första räntehöjningen ska komma i USA. Räntan sänktes i samband med finanskrisen hösten 2008 i stort sett till noll och har hållits kvar där sedan dess. Tecken på en uppgång i den amerikanska ekonomin har funnits under en tid där framförallt arbetslösheten sjunkit markant. Federal Reserves ledamöter valde dock att avvakta med en räntehöjning vid sitt möte i mitten av september. Den internationella osäkerheten anses fortfarande för stor för att agera nu.

INDUSTRI

Den senaste månaden har gett något blandade signaler från den svenska industrin. Samtidigt som statistiken över produktionsvolymerna har visat en inbromsning under juni och juli så lyfte industrins konfidensindikator rejält i KI-barometern för september, vilket kan tyda på att nedgången i nuläget är tillfällig.

Industrin visade styrka under andra kvartalet då produktionen steg markant samtidigt som orderingången steg. Slutet av kvartalet såg dock svagare ut och tredje kvartalet inleddes med en kraftig nedgång för industriproduktionen i juli. Industrins orderingång var samtidigt oförändrad under juli jämfört med föregående månad vilket innebar en dämpning efter fyra månader i rad med ökat orderin-

flöde. Den långsiktiga trenden för orderingången är dock fortfarande positiv och har varit så sedan slutet på fjolåret.

Att stämningsläget trots allt är gott bland industriföretagen visade den senaste konjunkturbarometern. I september gick konfidensindikatorn för industrin upp till sin högsta nivå sedan juni 2011. Det var i synnerhet förbättrade lageromdömen som drog upp konfidensindikatorn medan produktionsplanerna fortsatt indikerar en ökad produktion på tre månaders sikt. Allra starkast bedömning görs inom konsumtionsvaruindustrin, där exempelvis livsmedels- och läkemedelsindustrin ingår.

Inköpschefsindex för industrin visade även den en uppgång i september, men endast marginellt jämfört med augusti. Indexet ligger fortsatt en bit över sitt normalläge vilket det gjort sedan början av 2013. I september var de glädjande tecknen framförallt en markant uppgång för delindexen för sysselsättning samt exportorderingång.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Jenny Strandell

Svag julimånad för industriproduktionen

Industriproduktionen minskade med 3,0 procent i juli jämfört med juni, i säsongrensade tal. I jämförelse med juli förra året var produktionen 1,9 procent lägre i år, i kalenderkorrigerade tal. Produktionen inom industrin var därmed klart svagare än väntat i juli, då den sammanställning av analytikernas prognoser som görs av SME Direkt spådde en ökad produktion med 0,4 procent. Juli är dock den främsta semestermånaden för industriarbetarna och utfallet för månaden är bland de svårare att förutspå då semesteruttaget är förknippat med ökad osäkerhet.

Industriproduktion				
Förändring i procent				
	jul 15/ jun 15	maj-jul 15/ feb-apr 15	jul 15/ jul 14	jan-jul 15/ jan-jul 14
Hela industrin	-3	0	-2	0
Trävaruindustri, ej möbler	-5	1	9	8
Massa och papper	-1	3	6	4
Grafisk industri	-10	-3	-12	-3
Kemisk industri o läkem.	4	-1	0	-4
Stål- och metallverk	0	-1	7	7
Metallvaruindustri	4	0	0	-5
Elektronikindustri	-5	2	3	5
Maskinindustri	-4	-4	-5	-1
Industri för motorfordon	-1	11	8	-2

Det var flera av de större branscherna som hade lägre produktion och redovisade låga julivärden. Nivåmässigt var det den svagaste julimånaden sedan 2009 och det var samtidigt den tredje månaden i rad med minskad produktion, jämfört med månaden innan. Vad som är viktigt att ta hänsyn till för en bredare analys är att produktionen i både mars, april, maj och juni varit starkare än motsvarand månad föregående år. Det är först juli som bryter det mönstret, då produktionen alltså var högre under juli i fjol.

Svagast utveckling bland industrins delbranscher visade industrin för elapparatur, tätt följt av grafisk industri. Branscherna föll med 12 respektive 10 procent jämfört med produktionen i juni, i säsongrensade tal. En ökad produktion kunde däremot industrin för petroleumprodukter och aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin visa. Deras respektive produktion steg med 4 procent jämfört med juni.

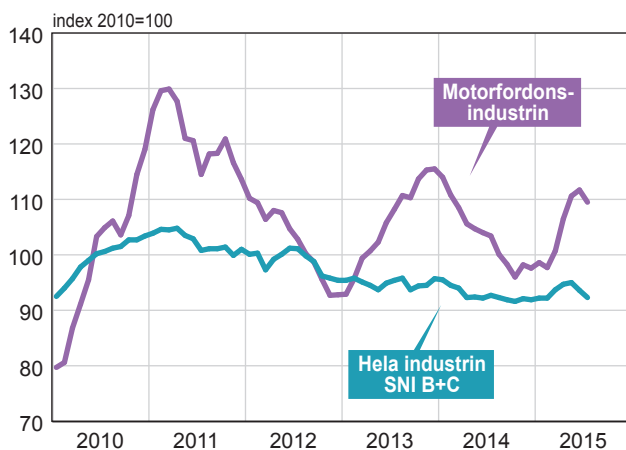
I samband med publiceringen av juli reviderades även statistiken för samtliga månader i det föregående kvartalet. I samband med att företag som rapporterar försäljningsintäkter i momsdeklaration till Skatteverket på kvartalsbasis kommit in med uppgifter, kan dessa komplettera statistiken så att den så gott som blir en totalräkning över industrin. Industriproduktionen för det andra kvartalet höjdes därmed något, vilket syntes på utvecklingstalen jämfört med motsvarande månader i följande. Denna revideringsmetod påverkar inte utvecklingen för nästkommande månad, som återigen bygger på blankettuppgifter, då metoden för att beräkna utvecklingen tar hänsyn till denna skillnad i det statistiska underlaget.

Försvagad tremånadersutveckling

Industriproduktionen var i det närmaste oförändrad under den senaste tremånadersperioden. Under maj till juli, var produktionen 0,1 procent lägre än under de tre närmast föregående månaderna, februari till april, i säsongrensade tal. Vid motsvarande jämförelse för de ingående månaderna i kvartal två jämfört med kvartal ett, var utvecklingen i stället plus 3 procent. Framför allt var det under april och maj som industriproduktionen var stark och nu när april ersatts med en svag julimånad i jämförelsen, ser utvecklingen betydligt svagare ut. Produktionen av petroleumprodukter ökade även på tremånadersbasis, liksom månadsutvecklingen visade. Även produktionen av motorfordon steg. Motorfordonsindustrin hade en svag start på året och från andra kvartalet är nivån återigen högre, med en topp i maj då produktionen var som starkast hittills i år.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Något starkare årsutveckling

Den ackumulerade årsutvecklingen visade en marginell uppgång i produktionen för årets första sju månader jämfört med motsvarande period under 2014, i kalenderkorrigerade tal. Produktionen steg med 0,1 procent. Det var tillverkning av insatsvaror som bidrog till att den totala utvecklingen för industrin blev positiv och både huvudgruppen för insatsvaror och den för energirelaterade insatsvaror ökade produktionen med 2 respektive 3 procent. Bland de delbranscher som visade positiv utveckling fanns industrin för icke-metalliska mineraliska produkter och övrig tillverkningsindustri, som bägge ökade med strax över 10 procent. Med negativ utveckling bidrog istället livsmedelsindustrin, vilken inkluderar dryckesvaru- och tobaksvaruindustrin, som backade med hela 9 procent. Tre andra branscher med höga förädlingsvärden, som därmed påverkar den totala utvecklingen relativt mycket, och som hade minskad produktion var aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin, motorfordonsindustrin samt övrig maskinindustri. Samtliga utvecklingstal för dessa branscher låg mellan minus 1 och minus 4 procent jämfört med i följande.

Industrins orderingång

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s orderingång och omsättningsstatistik

David Lööf

Dämpad månadsutveckling för orderingången

Orderingången till den svenska industrin följde upp den positiva utvecklingen i juni med en oförändrad utveckling i juli. Detta innebar att den positiva trenden på fyra månader i följd av positiv månadsutveckling avslutades, om än inte med en nedgång men med en utplaning.

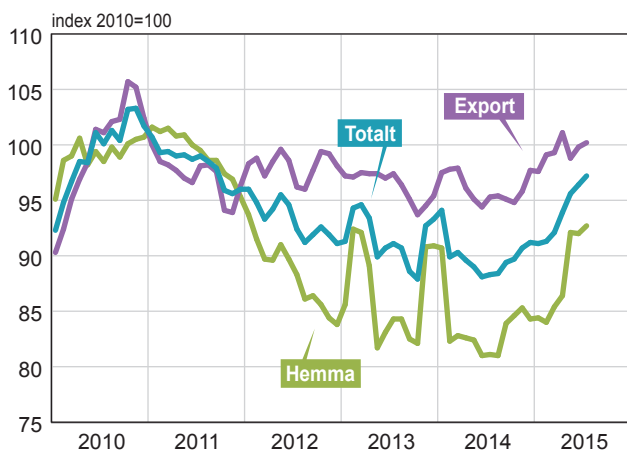
Jämfört med samma månad föregående år ökade dock orderingången med 11,2 procent vilket visar att juli i år var en stark månad för orderingången, trots att nivån var oförändrad jämfört med juni. Även juni var mycket starkare än motsvarande månad föregående år. Faktum är att samtliga årets månader utom februari har varit starkare än motsvarande månad föregående år, vilket visar att industrins order har gått starkt hittills under 2015.

Uppdelat på hemma- och exportmarknaden har utvecklingen de senaste månaderna varit betydligt mer svajig. Hemma- och exportmarknaden har turats om att öka respektive minska vilket när de summerats till total orderingång ändå har lett till den positiva trenden som varit under året. I juli var det exportmarknaden som stod för den positiva utvecklingen med en ökning på 7,4 procent jämfört med juni, säsongrensat. Hemmamarknaden backade däremot med 10,6 procent, vilket inte var oväntat efter den starka uppgången i juni i framförallt annan transportmedelsindustri. De volatila månadsutvecklingarna på hemma- och exportmarknaden under året förklaras mycket av stora tillfälliga orderingångar till stora projekt likt junis orderingång till hemmamarknaden för annan

transportmedelsindustri. Ser man till årsutvecklingen för hemmamarknaden så innebar juli faktiskt en stor ökning på 12,5 procent jämfört med juli 2014 vilket återigen visar att juli var stark trots stillastående månadutveckling totalt och stor nedgång på hemmamarknaden. En positiv trend inom orderingen brukar vara en indikation på att även produktionen kommer att öka inom den närmaste framtiden men då många av de stora ökningarna i år har varit i branscher med långa produktionscykler är det lite mer osäkert när det får effekt på produktionen.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Sett till industrins delbranscher så var det framförallt två branscher som stack ut i juli. Den ena branschen hade en kraftig nedgång medan den andra hade en kraftig uppgång. Den stora nedgången redovisades i annan transportmedelsindustri vars ordergång föll med 66,9 procent efter den exceptionellt stora ordergången i juni. Nedgången var alltså väntad då ordergången i branschen domineras av några få stora företag vars produkter innebär stora order som tar lång tid att producera. Den positiva utvecklingen i juli fanns i industrin för elapparatur som också innehåller företag som kan få riktigt stora orders då och då. Totalt ökade branschens ordergång med 124,6 procent och på exportmarknaden med 215,2 procent. Branschens utveckling på exportmarknaden förklarar mycket av den totala industrins positiva månadsutveckling på exportmarknaden.

Bland övriga branscher var det flest nedgångar totalt. För motorfordonsindustrin föll ordergången för tredje månaden i följd sedan den starka uppgången i april. Nivån var trots tre nedgångar i följd inte speciellt låg sett ur ett längre perspektiv. Samtliga årets månader har varit starkare än motsvarande månader föregående år. Utvecklingen för den näst största orderbranschen övrig maskinindustri har under året varit väldigt lik den för motorfordonsindustrin med en stor uppgång i april följt av tre nedgångar.

Fortsatt stark tremånadersutveckling

Tremånadersutvecklingen, som har varit positiv under hela året, fortsatte att visa positiv utveckling i juli. Jämfört med februari–april ökade ordergången i maj–juli med 4,7 procent i säsongrensade tal. Samtliga tre aktuella månader har

varit starkare än de föregående vilket förklarar den starka tremånadersutvecklingen. Även bland delbranscherna har de flesta haft positiv tremånadersutveckling. Starkast har annan transportmedelsindustri gått i och med den stora ordergången i juni, men även maj och juli var betydligt starkare än månaderna februari–april för branschen.

Ordergång och omsättning

Förändring i procent

	jul 15/ jun 15	maj–jul 15/ feb–apr 15	jul 15/ jul 14
Ordergång			
Hemmamarknad	–11	8	13
Exportmarknad	7	1	10
Totalt	0	5	11
Omsättning			
Hemmamarknad	1	7	14
Exportmarknad	3	0	2
Totalt	3	2	7

Ökad ackumulerad årsutveckling

Den ackumulerade ordergången fortsatte att vara positiv i juli och visade en ökning med 5,4 procent jämfört med perioden januari–juli 2014, i kalenderkorrigerade tal. Den ackumulerade ordergången inledde året med två svagare månader än föregående år men har sedan mars varit positiv och ökande. Sett till industrins delbranscher så är det en majoritet som visar positiv utveckling jämfört med föregående år. Starkast utveckling visar även här annan transportmedelsindustri som hittills i år haft 59,5 procent högre ordergång än vid motsvarande tid föregående år. En intressant iakttagelse är att branschen faktiskt visade negativ årsutveckling så sent som i maj. Det illustrerar ännu en gång hur ordergången i den branschen kommer i stora och tillfälliga stötar jämfört med andra branscher som har mer jämn ordergång.

Andra branscher som visat stark positiv utveckling jämfört med föregående år var industrin för petroleumprodukter och industrin för elapparatur. Även den stora motorfordonsindustrin som är den största orderbranschen i svensk industri har haft ett betydligt starkare 2015 än 2014 hittills. Den bransch som visast svagast utveckling jämfört med föregående år var livsmedelsindustrin som likt motorfordonsindustrin är en av de största. I juli i år var ordergången 8,5 procent lägre än föregående år vilket också visas i huvudgruppen för icke varaktiga konsumtionsvaror där branschen är den största. Huvudgruppen är den enda av fem som visar negativ utveckling.

UTRIKESHANDEL

Andra kvartalet gav utrikeshandeln ett betydande bidrag till Sveriges BNP-tillväxt. Det var framförallt tjänsteexporten som växte medan varuexporten minskade svagt jämfört med första kvartalet. Bidragande var även att importen sjönk, där i synnerhet varuimporten minskade.

Den dämpade utvecklingen för varuexporten har fortsatt

även i juli och augusti, enligt utrikeshandelsstatistiken. Det har inneburit negativt handelsnetto två månader i rad då varuimporten samtidigt har ökat. En titt i backspegeln visar att just augusti historiskt ofta haft ett relativt lågt handelsnetto och ett flertal år med negativa tal. Exempelvis översteg varuimporten varuexporten även i augusti i fjol.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-jul	2014 jan-jul		
Skogsvaror	76 012	73 009	11,1	4
- Trävaror	16 227	15 576	2,4	4
- Papper	44 139	42 984	6,5	3
Mineralvaror	67 207	67 450	9,8	0
- Järnmalm	7 715	11 650	1,1	-34
- Järn och stål	31 285	29 871	4,6	5
Kemivaror	96 963	84 628	14,2	15
- Läkemedel	42 888	35 086	6,3	22
Energivaror	48 004	59 634	7,0	-20
Verkstadsvaror	301 991	278 697	44,3	8
- Maskiner	108 957	99 424	16,0	10
- Elektrovaror	79 124	73 129	11,6	8
- Vägfordon	71 808	67 397	10,5	7
Övriga varor	92 237	84 902	13,5	9
- Livsmedel	41 821	38 768	6,1	8
Totalt	682 415	648 321	100,0	5

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-jul	2014 jan-jul		
Skogsvaror	18 644	18 257	2,8	2
Mineralvaror	47 754	46 339	7,2	3
- Järn och stål	19 388	20 330	2,9	-5
Kemivaror	87 573	82 420	13,2	6
- Läkemedel	19 224	17 190	2,9	12
Energivaror	69 815	89 598	10,6	-22
- Råolja	37 597	50 109	5,7	-25
- Oljeprodukter	25 986	30 953	3,9	-16
Verkstadsvaror	288 761	258 618	43,6	12
- Maskiner	72 007	64 802	10,9	11
- Elektrovaror	101 411	91 075	15,3	11
- Vägfordon	72 563	63 692	11,0	14
- Instrument, optiska varor	16 324	14 722	2,5	11
Övriga varor	149 204	137 318	22,5	9
- Livsmedel	73 035	67 823	11,0	8
Totalt	661 751	632 549	100,0	5

Handelsnetto

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot -3,6 miljarder kronor i augusti

Utrikeshandeln med varor gav ett underskott på 3,6 miljarder kronor under augusti 2015 enligt preliminära beräkningar. För augusti 2014 var underskottet 3,7 miljarder kronor.

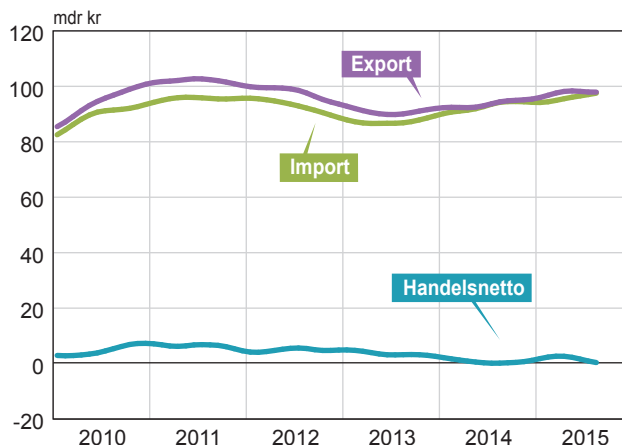
Varuexportens värde under augusti uppgick till 87,8 miljarder kronor och varuimportens till 91,4 miljarder.

Värdet för både varuexporten och varuimporten har därmed ökat 4 procent jämfört med augusti 2014. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 6,2 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 9,8 miljarder.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

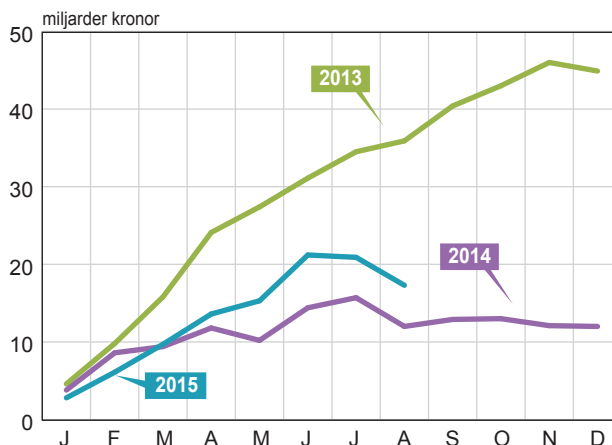

Antalet vardagar i augusti var lika många som i augusti 2014. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 0,4 miljarder kronor för augusti 2015 och 0,9 miljarder för juli 2015. För juni 2015 var motsvarande värde 1,6 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Accumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 5 procent medan varuimporten ökat med 4 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 770,3 miljarder kronor och varuimportvärdet till 753,0 miljarder. Handelsnettot för januari-augusti 2015 gav därmed ett överskott på 17,3 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 12,0 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: augusti 2015

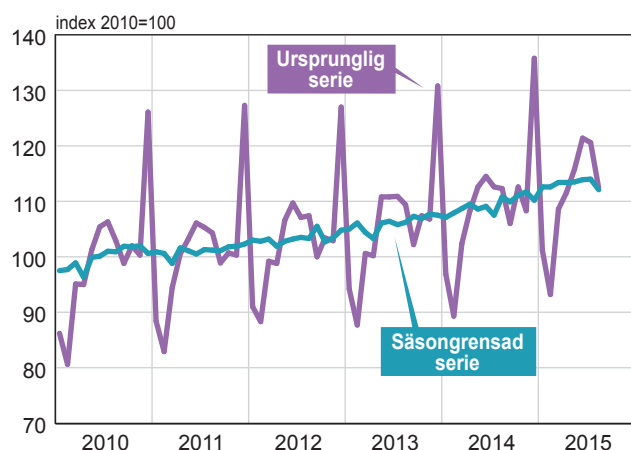
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Detaljhandeln backade i augusti

Även om det var relativt försiktiga ökningar så steg detaljhandeln tre månader i följd, i maj, juni och juli, men i augusti kom ett kraftigt bakslag då försäljningen sjönk med 1,7 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. I samband med denna publicering reviderades även julisiffran ned några tiondelar till en säsongrensad utveckling på 0,2 procent, istället för 0,5 procent som publicerats tidigare. Den minskade försäljningen i augusti och de måttliga ökningstalen i juni och juli gör att tremånadersutvecklingen var oförändrad jämfört med perioden innan. Det är första gången hittills i år som försäljningsutvecklingen sett över tre månader inte visat en ökning.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

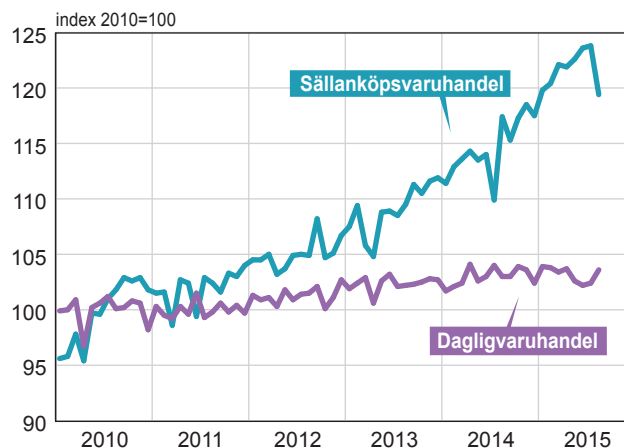
Sällanköpsvaruhandeln har det senaste året haft en mycket god tillväxt och ökat sin försäljning de flesta månader, men i augusti sjönk den kraftigt, med 3,6 procent, säsongrensat och jämfört med i juli. Dagligvaruhandeln, som under samma period haft en betydligt måttligare utveckling, ökade däremot försäljningen i augusti med 1,1 procent jämfört med månaden innan.

Svag ökning i årstakt

Den totala detaljhandeln steg med 1,0 procent i augusti jämfört med samma månad förra året, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det är den klart svagaste årstaktsutvecklingen hittills i år, tidigare under 2015 har motsvarande siffra uppgått till mellan 3,5 och 6 procent. Man bör dock ha i åtanke att augusti förra året var en stark månad för detaljhandeln, vilket gör den tuff att mäta sig mot. Sällanköpsvaruhandeln visade en betydligt mer blygsam ökning än tidigare i år och steg med 1,7 procent medan försäljningen i dagligvaruhandeln i princip var oförändrad från augusti förra året.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Flera branscher vars försäljning gått starkt tidigare i år tappade rejält jämfört med samma månad ifjol. Möbelhandeln, som haft en kraftig tillväxt det senaste året, minskade försäljningen med 5 procent. Klädhandeln som också gått bra tidigare i år, föll tillbaka i augusti, då försäljningen minskade med 6 procent jämfört med samma månad förra året. Den absolut svagaste utvecklingen stod dock skohandeln för, där försäljningen sjönk med hela 20 procent. Skohandeln har, till skillnad från klädhandeln och möbelhandeln, haft det tufft hela året och backat de flesta månader. Ett flertal branscher visade emellertid ökad försäljning, där järn- och bygghandeln samt färghandeln gick mest framåt. Bland andra branscher som visade god utveckling märks till exempel bokhandeln samt sport- och fritidshandeln.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	aug 2015	jan–aug 2015
Dagligvaruhandel	0,5	0,2
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	0,9	0,1
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	-1,2	0,7
Sällanköpsvaruhandel	1,4	7,5
därav:		
Klädhandel	-5,6	4,7
Skohandel	-20,3	-6,8
Möbelhandel	-4,8	10,7
Elektronikhandel	8,6	14,5
Järn- och bygghandel	15,5	9,7
Färghandel	19,1	4,3
Bokhandel	8,6	1,9
Guldsmedshandel	-2,7	-0,9
Sport- o fritidshandel	5,7	8,4
Postorderhandel	3,4	11,9
Totalt detaljhandel	1,0	4,2

God försäljning inom sällanköp hittills i år

Den totala detaljhandeln ökade sin försäljning med 4,2 procent, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser, under

årets första åtta månader jämfört med samma period i fjol. Sällanköphandeln har stigit med 7,5 procent hittills i år och står därmed för nästan hela ökningen inom detaljhandeln. Dagligvaruhandelns försäljning har ökat med betydligt mer blygsamma 0,2 procent. De branscher som gått starkast framåt i år är elektronikhandeln, möbelhandeln och apoteken. Desto sämre har det gått för skohandlarna, vars försäljning hittills i år varit 7 procent lägre än förra året.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s hushållskonsumtionsindikator

Tobias Fagerberg

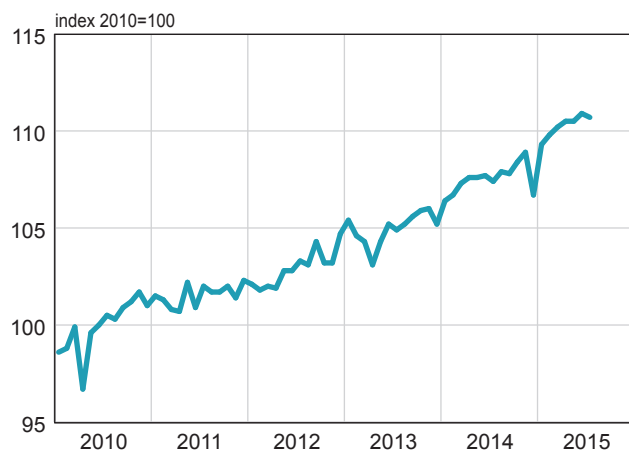
Hushållskonsumtionen vände ned svagt i juli

Andra halvåret 2015 inleddes med en nedgång för hushållens konsumtionsutgifter, säsongrensat och jämfört med månaderna innan. Efter en liten uppgång i juni sjönk konsumtionen i juli med 0,2 procent, vilket främst förklaras av att utgifterna för livsmedel minskade jämfört med föregående månad. Samtidigt ökade utgifterna för post- och telekommunikationer som bidrog med drygt en fjärdedel av den totala uppgången i årstakt.

Trenden för hushållskonsumtionen är fortsatt uppåtående även om ökningstakten mattats de senaste månaderna. Mellan juni och juli visade trendskattningen en månatlig uppgång på 0,1 procent. Utvecklingen är även positiv sett ur ett tremånadersperspektiv. Under perioden maj-juli steg hushållskonsumtionen med 0,5 procent, korrigerat för säsongvariationer och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det var dock den lägsta ökningstakten på tremånadersbasis sedan februari.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Stark utveckling på årsbasis

I juli var den kalenderkorrigerade konsumtionsvolymen 2,9 procent högre än motsvarande månad året innan. Det var framförallt den varaktiga varuhandeln som ökade med en uppgång på hela 17 procent, medan konsumtionen inom livsmedelshandeln minskade med 2 procent under motsvarande period.

Återigen är det gruppen post- och telekommunikationer som har den högsta tillväxten med en uppgång på 23 procent jämfört med juli 2014. Även gruppen möbler och inredning har utvecklats starkt med en uppgång på 16 procent i årstakt. Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning har däremot utvecklats svagare och ligger på samma nivå som juli i fjol.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jul 2015	jan-jul 2015
Detaljhandel, mest livsmedel	-1,0	0,6
Beklädnadshandel	10,8	4,9
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	0,1	1,5
Möbler, inredning m.m.	15,8	8,9
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	2,9	2,3
Post- och telekommunikation	23,4	16,3
Rekreation och kultur	5,7	4,1
Hotell och restaurang	0,3	2,1
Övriga varor och tjänster	0,9	6,2
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	2,9	2,9

Konsumtionen upp med 2,9 procent hittills i år

Under 2015 har hushållskonsumtionen utvecklats väl och konsumtionsvolymen har ökat med 2,9 procent jämfört med motsvarande period 2014.

Gruppen post och telekommunikationer har den högsta tillväxten med en uppgång på 16 procent. Även möbler, inredningsartiklar, hushållsutrustning och förbrukningsvaror har utvecklats starkt med en uppgång på 9 procent under 2015.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: september 2015

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonssstatistik

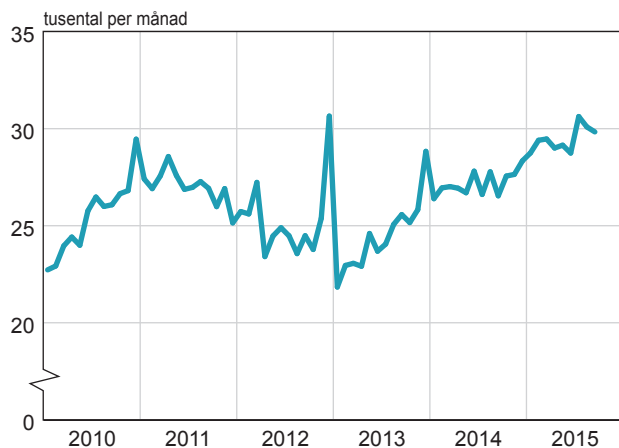
Positiva tecken trots nedgång i september

Efter att tredje kvartalet inleddes med en mycket kraftig uppgång under juli, har månadsutvecklingen dämpats och nyregistreringarna har minskat två månader i rad. Från augusti till september minskade antalet nyregistreringar med 0,9 procent, säsongrensat och jämfört med månaderna innan. Nyregistreringarna har dock dämpats på hög nivå till följd av den kraftiga uppgången i juli, och antalet nyregistreringar under både augusti och september var betydligt högre än i juni.

Att läget på personbilsmarknaden sammantaget har förbättrats något under de senaste månaderna framgår när man tolkar siffrorna över ett lite längre perspektiv. Under tredje kvartalet steg nyregistreringarna med 4,2 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det skulle motsvara en uppgång på knappt 18 procent i årstakt. Samtliga månader under tredje kvartalet översteg månadsutfallen under andra kvartalet.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

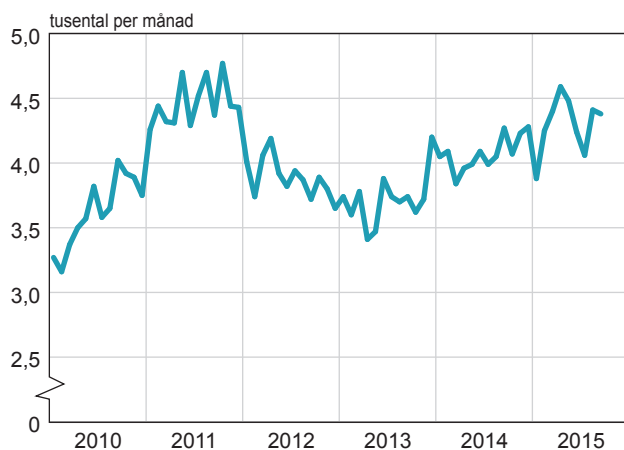
Även mätt över tolv månader var utvecklingen god och under september nyregistrerades 31 061 personbilar, vilket var 11,8 procent fler än samma månad året innan. Under årets nio första månader nyregistrerades 262 584 personbilar, som är 9,7 procent fler än under motsvarande period i fjol.

Nyregistreringen av lastbilar minskade

Efter en ovanligt slagig utveckling de senaste månaderna, dämpades utvecklingen på lastbilsmarknaden under september. Nyregistreringarna minskade med 0,5 procent, säsongrensat och från månaden innan. De kraftiga variationerna under juli och augusti försvårar bilden av den långsiktiga utvecklingen på lastbilsmarknaden för närvarande, men studerar man trendskattningen så har den pekats svagt uppåt under de två senaste månaderna efter en nedgång under sommaren.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Utvecklingen under tredje kvartalet var dock svag och nyregistreringarna var 3,5 procent lägre än kvartalet innan. Det beror framförallt på den svaga utvecklingen under juni och juli och lastbilsregistreringarna inledde tredje kvartalet på den lägsta nivån sedan inledningen av året. Utvecklingen hittills i år har dock varit relativt god och 37

760 lastbilar har nyregistrerats, vilket är 7,8 procent fler än motsvarande period året innan.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

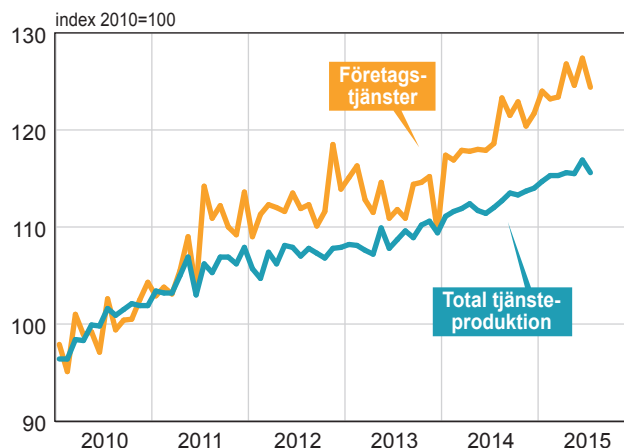
Tjänsteproduktionen dämpades

Utvecklingen inom de tjänsteproducerande branscherna har varit skakig den senaste tiden. Efter en relativt stark inledning av året i januari och februari dämpades tjänsteproduktionen under de följande tre månaderna då produktionen sammantaget i det närmaste var oförändrad. I juni kom ett lyft vilket höjde utvecklingen för andra kvartalet men efter en reky i juli sjönk tjänsteproduktionen tillbaka i nivå med perioden mars-maj.

Jämfört med föregående månad sjönk produktionen inom tjänstesektorn i juli med 1,2 procent i säsongrensade tal. Sommarmånaderna är alltid lite problematiska att analysera beroende på semestrar och annat men utfallet får ändå betraktas som svagt. Att läget är dämpat tydliggörs även genom trendskattningen som endast visar en marginell ökning för tillfället.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Den kraftiga rekyl under juli märks ännu tydligare om man tittar närmare på delbranscherna. För datakonsulterna backade exempelvis produktionen med 6 procent i juli efter en uppgång på 8 procent i juni. Den stora delbranschen företagstjänster minskade med drygt 2 procent efter en lika stor uppgång föregående månad. Mot strömmen gick telekommunikationsbranschen som ökade produktionen, detsamma gjorde även motorfordonshandeln.

Ur ett tremånadersperspektiv ser dock utvecklingen något starkare ut än vad bilden över den senaste månaden visar. Under perioden maj-juli steg tjänsteproduktionen med 0,5 procent jämfört med föregående tremånadersperiod. Telekommunikation och motorfordonshandel bidrog med starka uppgångar under perioden medan det motsatta gällde för exempelvis transport.

Fortsatt positiv årstillväxt

Den årliga tillväxttakten bromsades något jämfört med juni men ökar fortfarande i relativt god takt. Jämfört med juli i fjol har produktionen ökat med 2,8 procent. Förutom telekommunikation och motorfordonshandeln har även detaljhandeln och datakonsulterna ökat markant trots att det i det sistnämnda fallet uppvisade en stor nedgång på månadsbasis. Lägre produktion än i fjol fanns inom transportbranschen, fastighetsverksamhet samt utbildningsväsendet.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jul 2015	jan-jul 2015
Motorhandel	12,8	8,3
Partihandel	2,1	1,6
Detaljhandel	8,3	5,2
Transport och magasinering	-1,5	-0,6
Hotell och restaurang	0,8	2,4
Telekommunikation	19,2	15,8
Datakonsultverksamhet o.d.	6,2	7,9
Företagstjänster	4,3	6,1
Kultur, nöje och fritid	0,2	4,5
Total tjänstesektor	2,8	3,5

Stark utveckling hittills under året

Den sammanlagda tjänsteproduktionen under året fortsätter att vara klart högre än fjolårets. Under perioden januari-juli i år var produktionen 3,5 procent högre än under motsvarande period i fjol, korrigerat för kalendereffekter. Telekommunikation har fortfarande högst ackumulerad ökning med en uppgång på 16 procent. Motorfordonshandeln och datakonsulterna kvalar också in på topp-tre med uppgångar på 8 procent vardera. Precis som i juni så är det endast utbildningsväsendet som har klart lägre produktion hittills i år än under samma period i fjol, men även transportbranschen visar nu en svag minskning.

BYGGMARKNAD

Ökad orderstock inom anläggningsverksamhet

Enligt Konjunkturbarometern har orderstockarna inom bygg- och anläggningsverksamhet sammantaget varit i stort sett oförändrade de senaste tre månaderna. Dock skiljer sig rapporteringen åt mellan anläggningsbyggarna, där en hög andel företag rapporterar att orderstocken ökat, och husbyggarna som rapporterar om en ungefär oförändrad orderstock. Omdömena om orderstockarnas storlek är dock mer positiva än normalt inom bägge dessa delar av byggindustrin.

Byggandet uppges ha ökat de senaste månaderna samtidigt som sysselsättningen har varit i stort sett oförändrad. En relativt hög andel byggföretag anger brist på arbetskraft som det främsta hindret för ett ökat byggande just nu.

Byggföretagens förväntningar är betydligt mer optimistiska än normalt och såväl orderstockar, byggande

och sysselsättning väntas öka de närmaste tre månaderna. Andelen företag som tror att anbudspriserna kommer att stiga är högre än det historiska genomsnittet.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Juli–augusti 2015 –0,1 procent

Mellan juli och augusti 2015 minskade Faktorprisindex med 0,1 procent. Entreprenörens kostnader sjönk lika mycket. Transporter, drivmedel och elkraft gick ned med 1,2 procent. Omkostnader minskade med 0,1 procent. Byggmateriäl, Löner och Maskiner var oförändrade.

Inom Byggmateriälgruppen gick trävaror och golvmaterial upp med 0,6 respektive 0,2 procent. Snickerier steg med 0,1 procent. Betongvaror, järn och stål samt övrigt byggmaterial sjönk med 0,2 procent vardera. Inga andra byggmaterialgrupper hade någon förändring. Byggherrekostnaderna var oförändrade, vilket berodde på att räntekostnader gick upp samtidigt som allmänna kostnader gick ned.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	aug 15/jul 15	aug 15/avg 14
Entreprenadkostnader	-0,1	1,8
Byggmaterial	0,0	2,1
Löner	0,0	2,3
Maskiner	0,0	0,6
Transporter, drivmedel, elkraft	-1,2	-3,3
Omkostnader	-0,1	2,2
Byggherrekostnader	0,0	-1,1
Total byggbkostnad	-0,1	1,5

Augusti 2014–augusti 2015 +1,5 procent

Faktorprisindex ökade på årsbasis. Mellan augusti 2014 och augusti 2015 gick faktorprisindex upp med 1,5 procent. Entreprenörens kostnader steg med 1,8 procent. Det beror på att alla kostnadsslag gick upp något förutom gruppen Transporter, drivmedel, elkraft som sjönk med 3,3 procent. I den gruppen sjönk dieselolja med 11,2 procent. Elkraft inom samma grupp gick ned med 5,9 procent och lastbils-transporter minskade med 1,1 procent.

Byggmaterialet står för en ökning med 2,1 procent, vars påverkan totalt sett var 1,1 procentenheter. Det byggmaterial som ökade mest var snickerier som steg med 5,8 procent. Alla byggmaterialkostnader gick upp förutom trävaror som gick ned med 0,4 procent. Byggherrekostnaderna sjönk med 1,1 procent på årsbasis. Sänkningen beror på lägre räntekostnader.

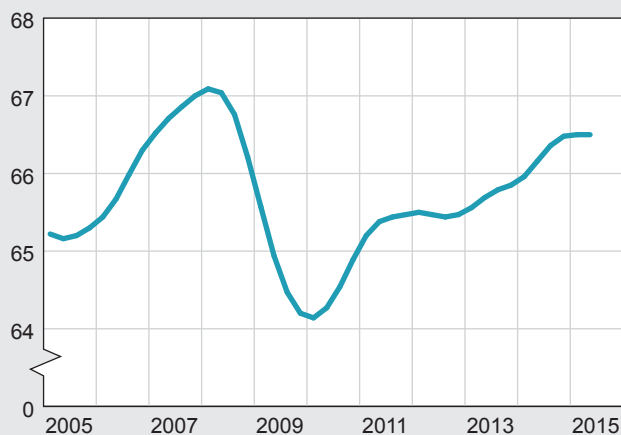
Ungdomsarbetslösheten minskar

Arbetslösheten minskade – i synnerhet bland ungdomar – under andra kvartalet 2015. Det visar säsongrensade och utjämnade data ur Arbetskraftsundersökningarna (AKU). Samtidigt ökade andelen utanför arbetskraften något i åldersgruppen 15–74 år.

Sysselsättningsgraden i Sverige har varit på uppåtgående sedan början av 2010. Uppgången har dock planat ut under första halvåret i år och det har endast skett små förändringar i andelen sysselsatta. Andra kvartalet var 66,5 procent av befolkningen i arbetsför ålder sysselsatt enligt säsongrensade och utjämnade data, vilket var oförändrat jämfört med första kvartalet.

Sysselsättningsgrad, 15–74 år

Säsongrensat och utjämnat, procent

Utrikes födda står för ökning av sysselsatta

Samtidigt har antalet sysselsatta fortsatt att öka, men i lägre takt än tidigare. Under andra kvartalet 2015 ökade antalet sysselsatta med 58 000 personer jämfört med samma kvartal året innan, icke säsongrensat. Merparten av ökningen utgjordes av utrikes födda.

Även säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt uppgång av antalet sysselsatta. Ökningstakten har dock mattats av något jämfört med närliggande kvartal, vilket främst förklaras av att sysselsättningsökningen bland männen upphört.

Antalet tidsbegränsat anställda ökar inte

Statistiken visar att det på senare tid skett en viss omfördelning inom gruppen sysselsatta. Antalet fast anställda har ökat, till skillnad från antalet tidsbegränsat anställda. Utvecklingen av antalet tidsbegränsat anställda har gått från att ha varit positiv till och med fjärde kvartalet 2014, till att nu vara negativ jämfört med närliggande kvartal.

Utvecklingen av fast anställda är dock fortsatt positiv. Även icke säsongrensade data, där jämförelse sker med samma kvartal året innan, visar att det skett en ökning i antalet fast anställda, men däremot inte av tidsbegränsat anställda. Det sker endast små förändringar av antalet företagare.

Fyra av fem sysselsatta jobbar heltid

Av de sysselsatta arbetade nästan fyra av fem personer heltid, det vill säga hade en överenskommen arbetstid på 35 timmar eller mer. Jämfört med andra kvartalet 2014 ökade antalet heltidsarbetande bland kvinnor, medan antalet personer som arbetade lång deltid, det vill säga hade en överenskommen arbetstid på mellan 20 och 34 timmar, ökade bland män.

Nedgång i arbetslösheten främst bland unga män

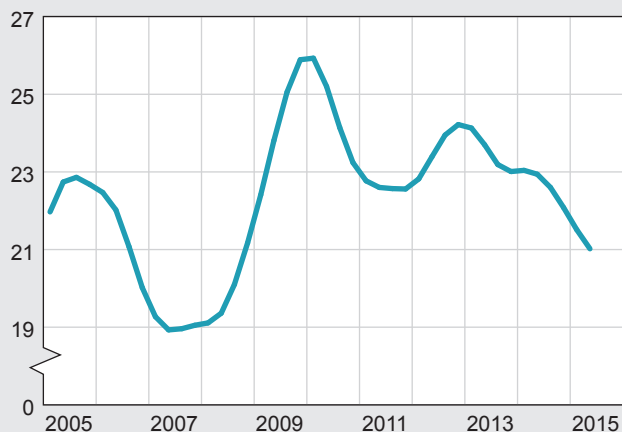
Arbetslösheten är generellt något högre under andra kvartalet än under övriga kvartal eftersom många unga söker, eller avvaktar, sommarjobb i samband med att skolan slutar. Säsongrensade och utjämnade data, som tar hänsyn till säsongvariationerna, visar andra kvartalet på en minskning av såväl antalet som andelen arbetslösa i relation till kvartalen innan.

Som andel av arbetskraften har arbetslösheten legat runt 8 procent under de senaste 3–4 åren, bortsett från säsongvariationer. Andra kvartalet i år låg det relativa arbetslöshetstalet på 7,7 procent. Även icke säsongrensade siffror visar dock att arbetslösheten sjunkit.

Större förändringar märks däremot på arbetslösheten bland unga i åldern 15–24 år. Den minskade andra kvartalet ner till 21 procent, motsvarande 137 000 personer, och tydligast är minskningen bland unga män. Som en jämförelse var ungdomsarbetslösheten cirka 26 procent i slutet av 2009 och början av 2010. I dessa siffror ingår heltidsstuderande som sökt men inte fått arbete.

Arbetslöshetstal, 15–24 år

Säsongrensat och utjämnat, procent

Viss ökning av andelen utanför arbetskraften

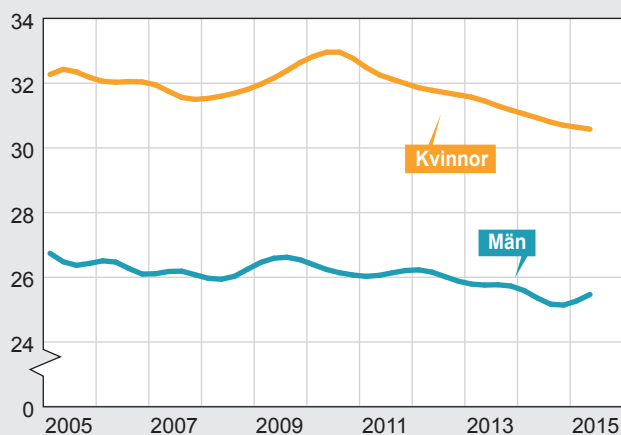
Samtidigt som det sker en minskning av andelen arbetslösa visar säsongrensade och utjämnade data på att den tidigare minskningen i såväl antal som andel personer utanför arbetskraften vänt.

I FOKUS

Andra kvartalet 2015 visar på en viss ökning i förhållande till närliggande kvartal. Vändningen förklaras av utvecklingen bland männen där andelen som står utanför arbetskraften ökat något. Andelen kvinnor som står utanför arbetskraften fortsätter dock att minska, vilket den gjort under de senaste fem åren.

Andel utanför arbetskraften, 15–74 år

Säsongrensat och utjämnat, procent

Fakta nettoflöden

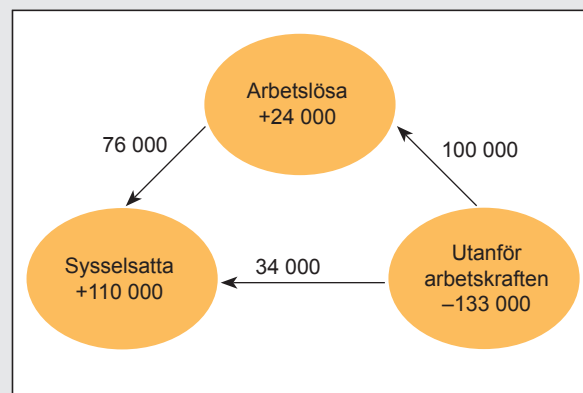
I Arbetskraftsundersökningarna återkommer 7/8 av urvalet kvartalet efter. Det gör det möjligt att ta fram flödesstatistik som visar hur stora övergångar som sker mellan olika arbetsmarknadstillstånd. Eftersom flödesstatistiken baseras på ett mindre urval är den inte helt konsistent med motsvarande tvärsnittsdata, utan syftar istället till att ge en dynamisk bild av arbetsmarknaden.

Nettoflöden beräknas som antalet personer som tillkommer till ett arbetsmarknadstillstånd minus antalet personer som lämnar detta arbetsmarknadstillstånd.

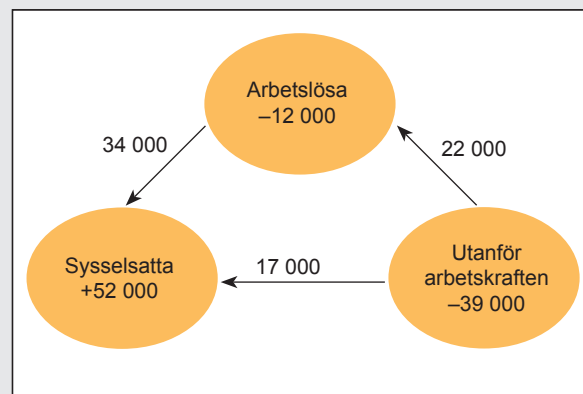
Unga söker arbete på våren

I flödesfigurerna visas nettoflöden under andra kvartalet mellan olika tillstånd på arbetsmarknaden för två olika åldersgrupper. Den första figuren visar hela befolkningen 15–74 år. Den andra figuren visar flödena när man exkluderar de yngsta och de äldsta vilket illustrerar att de största rörelserna sker i dessa grupper, framförallt då många unga som studerar under andra kvartalet börjat söka sommarjobb eller arbete efter studierna.

Nettoflöden mellan olika tillstånd på arbetsmarknaden kvartal 1 till kvartal 2 2015, 15–74 år

Nettoflöden mellan olika tillstånd på arbetsmarknaden kvartal 1 till kvartal 2 2015, 25–54 år

När hela befolkningen inkluderas framgår att nettoförändringen av antalet arbetslösa mellan första och andra kvartalet 2015 var en ökning med 24 000 personer. Det förklaras av att inflödet av personer som tidigare stått utanför arbetskraften var större än utflödet till sysselsättning. När de yngsta och äldsta exkluderas är nettoförändringen av antalet arbetslösa istället negativ då nettoflödet till sysselsättning var större än inflödet från personer utanför arbetskraften.

Av nettoökningen av antalet sysselsatta på 110 000 personer i befolkningen 15–74 år stod åldersgruppen 25–54 år för 52 000. Med andra ord utgjordes majoriteten av nettoökningen av unga och äldre. Oavsett åldersgrupp finns ett nettoflöde till sysselsättning från såväl arbetslösa som personer utanför arbetskraften. Jämfört med nettoflöden från andra kvartalet 2014 utgjordes en större andel av flödet till sysselsättning av tidigare arbetslösa.

Anna Broman och Gabrielle Larsson, AKU

NÄRINGS LIV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

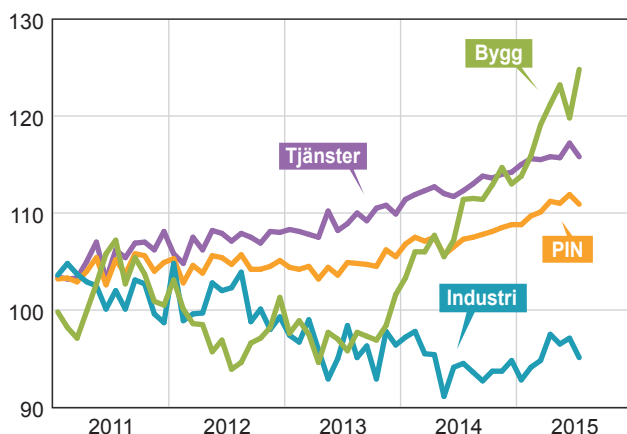
Josefine Andersson

Minskad produktion inom näringslivet

I juli uppvisade produktionen inom näringslivet en negativ utveckling för de två största ingående delindexen. Industriproduktionen stod för den svagaste utvecklingen med en minskning på 2,1 procent. I industriproduktionen inkluderas här elproduktionen varpå siffrorna skiljer sig jämfört med Industriproduktionsindex. Även tjänstesektorn uppvisade en minskning, jämfört med juni var nedgången 1,2 procent. Byggproduktionen som gick ned föregående månad ökade istället under juli. Den totala produktionen inom näringslivet minskade med 0,9 procent i säsongsrensade tal jämfört med föregående månad.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongsrensade värden. Index 2010=100

Positiv utveckling för tremånadersperioden

Produktionen under den senaste tremånadersperioden uppvisade en positiv utveckling jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Under maj-juli gick produktionen inom näringslivet upp med 0,8 procent, i säsongsrensade tal, jämfört med perioden februari-april. Samtliga delindex uppvisade ökning jämfört med föregående tremånadersperiod. Byggproduktionen stod för den största produktionsökningen med 3,2 procent.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	jul 15/ jun 15 ¹⁾	maj-jul 15/ feb-apr 15 ¹⁾	jul 15/ jul 14 ²⁾
Industri inkl. energi	-2,1	0,8	0,7
Bygg	4,2	3,2	11,9
Tjänster	-1,2	0,5	2,8
Totalt	-0,9	0,8	2,8

1) Säsongsrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Uppgång jämfört med föregående år

Hittills i år har produktionen inom näringslivet gått upp med 3,4 procent jämfört med samma period föregående år. Näringslivets produktion i juli 2015 ökade i kalenderkorrigerade tal med 2,8 procent jämfört med juli 2014. Utvecklingen var starkast för byggproduktionen som gick upp med hela 11,9 procent. Både industri- och tjänsteproduktionen uppvisade ökning jämfört med i fjol, där tjänstesektorn stod för den största ökningen med 2,8 procent.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: augusti 2015

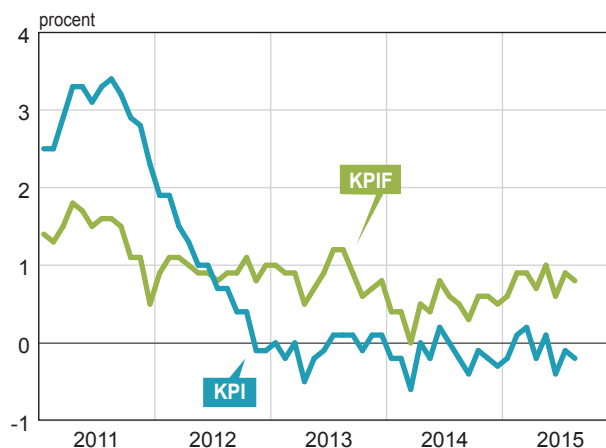
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten sjönk svagt

Inflationstakten var -0,2 procent i augusti, vilket var en nedgång sedan juli då den var -0,1 procent. Från juli 2015 till augusti 2015 sjönk KPI med 0,2 procent. Under motsvarande period förra året sjönk KPI med 0,1 procent. Inflationstakten enligt KPIF (KPI med fast ränta) var 0,8 procent i augusti.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna på resor sänktes i augusti

KPI sjönk med 0,2 procent från juli 2015 till augusti 2015. Till månadsförändringen bidrog lägre priser på utrikes flygresor (-24,5 procent) och paketresor (-10,7 procent) med 0,2 procentenheter vardera. I juli steg priserna kraftigt till följd av det ostadiga sommarvädret i Sverige så nedgången var mer en tillbakagång till normala nivåer. Prissänkningar på drivmedel (-4,0 procent) påverkade med 0,1 procentenhet. Högre priser på kläder (6,2 procent) och el (2,8 procent) bidrog uppåt med 0,3 respektive 0,1 procentenheter.

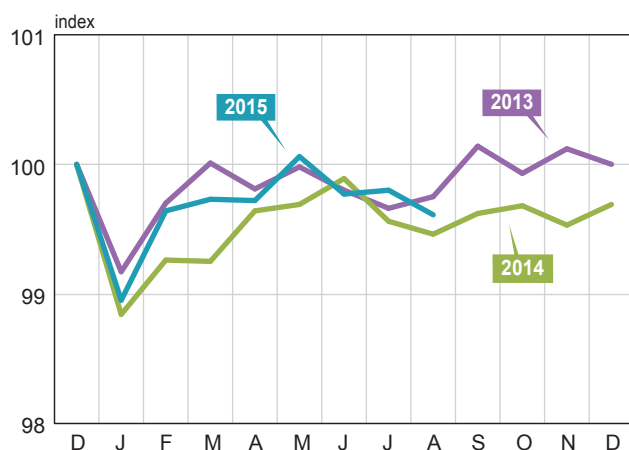
Lägre räntor och energipriser drar ner inflationen

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var -0,2 procent i augusti, vilket är en nedgång från föregående månad då den var -0,1 procent. Lägre räntekostnader (-18,5 procent) och lägre

elpriser (–6,8 procent) påverkade inflationstakten med 0,8 respektive 0,3 procentenheter i augusti. Prissänkningar på teletjänster och utrustning (–6,8 procent) samt drivmedel (–6,2 procent) bidrog med 0,2 procentenheter vardera. Nedgången motverkades av högre livsmedelpriser (2,8 procent) som bidrog uppåt med 0,4 procentenheter. Högre priser på alkoholhaltiga drycker och tobak (4,2 procent), restauranger (2,8 procent) och hyror (1,4 procent) bidrog med ytterligare 0,2 procentenheter vardera.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Den underliggande inflationen steg svagt

Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) som SCB beräknar på uppdrag av Riksbanken var 0,8 procent i augusti 2015. Från juli till augusti 2015 sjönk KPIF med 0,1 procent. Under samma period förra året var KPIF oförändrat.

Konsumentprisernas förändring

Augusti 2015

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan aug 2014 ¹⁾
	Föregående månad	aug 2014	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,1	2,7	0,4
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	4,2	0,2
Kläder och skor	5,6	1,9	0,1
Boende	0,2	–3,4	–0,9
Inventarier och hushållsvaror	0,5	–0,1	0,0
Hälsa- och sjukvård	0,0	0,3	0,0
Transport	–3,0	–0,8	–0,1
Post och telekommunikationer	–0,5	–6,4	–0,2
Rekreation och kultur	–1,4	0,6	0,1
Utbildning	0,1	2,4	0,0
Restauranger och logi	0,5	2,6	0,2
Div varor och tjänster	0,2	1,9	0,1
KPI totalt	–0,2	–0,2	–0,2

1) Procentenheter

Riksbanken har på senare tid även börjat fokusera allt mer på måttet "KPIF exklusive energi" där förutom ränteförändringar även förändringar av energipriserna exkluderas. I augusti var inflationstakten enligt detta mått 1,4 procent. Måttet presenteras i dagsläget inte direkt på SCB:s webbplats utan levereras endast till Riksbanken samt ett antal andra användare. Efter önskemål från användarna

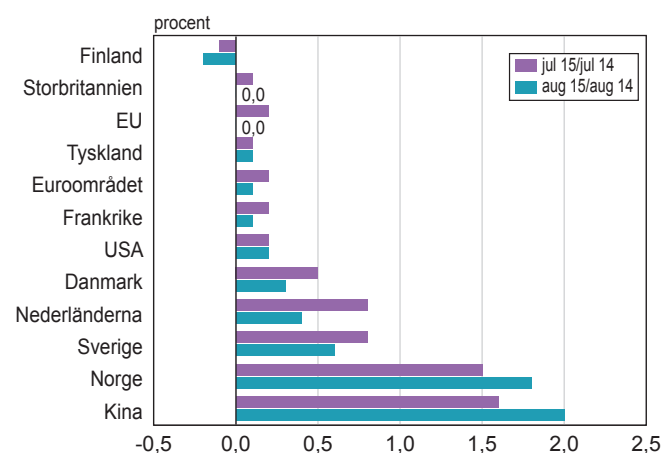
kommer måttet att publiceras även hos SCB från och med nästkommande publicering av KPI, den 13 oktober.

Även inflationstakten i övriga Europa sjönk

Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP) är ett inom EU jämförbart mått på inflation. Det finns vissa skillnader mellan HIKP och KPI. Beräkningarna görs på olika sätt och det är inte helt och hållet samma produkter som ingår i måtten. Framförallt exkluderas större delen av egnahemsägarnas boendekostnader samt bostadsrätter från HIKP. Inflationstakten enligt HIKP i Sverige var 0,6 procent i augusti 2015, vilket var en nedgång jämfört med föregående månad då den var 0,8 procent. Från juli till augusti 2015 sjönk HIKP med 0,2 procent. Under samma period förra året var konsumentpriserna oförändrade enligt HIKP.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Även i övriga Europa gick den redan låga inflationen ned något i augusti. Inflationstakten enligt HIKP var 0,0 procent för EU-länderna och 0,1 procent för EMU-länderna i augusti. I juli låg inflationstakten på 0,2 procent för såväl EU som euroområdet.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s producentprisindex

Svag uppgång för producentpriserna i augusti

Producentpriserna totalt steg med 0,2 procent mellan juli och augusti. Under samma period steg priserna med 0,7 procent på exportmarknaden. Priserna på importmarknaden sjönk med 0,2 procent och på hemmamarknaden med 0,3 procent.

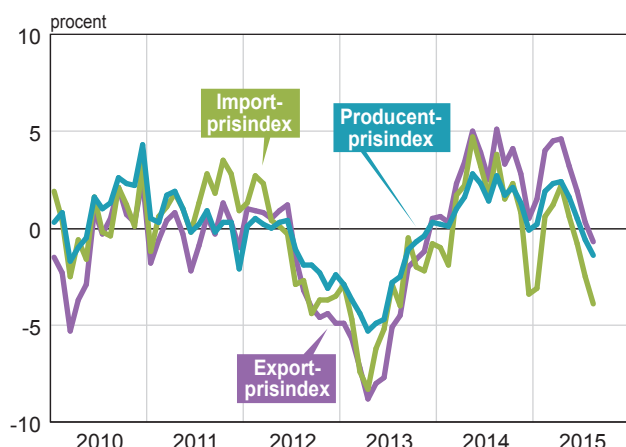
Lägre pris på råolja bidrog till nedgången på importmarknaden. Detta motverkades av en försvagning av den svenska kronan. En säsongsnormal uppgång av priser på el bidrog till uppgången på hemmamarknaden. I jämförelse med samma period föregående år så är dock elpriset fortsatt lågt.

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med import-

priserna, sjönk med 0,3 procent från juli till augusti. De största bidragen till nedgången var råolja och raffinerade petroleumprodukter.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Jämfört med augusti förra året har priserna på hemmamarknaden sjunkit med 2,0 procent, på exportmarknaden med 0,7 procent och på importmarknaden med 3,9 procent. Producentpriserna totalt har sjunkit med 1,4 procent under samma period och priserna på marknaden för inhemsk tillgång har sjunkit med 3,0 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: augusti 2015

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Cecilia Karlsson

AKU för augusti visar på en ökning av antalet sysselsatta och antalet personer i arbetskraften jämfört med samma månad föregående år. Utfallet är mer i linje med den utveckling som uppvisades under årets fem första månader än de senaste två. Däremot är utvecklingen i antalet och andelen arbetslösa i linje med den minskning som uppvisades under sommarmånaderna, om än något starkare.

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år ökade med 99 000 till 4 962 000 i augusti 2015, icke säsongrensade. Antalet arbetslösa minskade med 52 000 till 337 000 och andelen arbetslösa minskade med 1,0 procentenheter till 6,4 procent. Antalet arbetade timmar uppgick i genomsnitt till 122,4 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av sysselsättningen och en minskning av arbetslösheten. Det säsongrensade och utjämnade arbetslöshetstalet var 7,2 procent.

Arbetsförmedlingens statistik över de inskrivna arbetslösa visar på en fortsatt trend med en svag minskning av arbetslösheten. Antalet inskrivna arbetslösa minskar bland ungdomar och personer som står nära arbetsmarknaden.

I slutet av augusti var 367 000 personer inskrivna som arbetslösa, 4 000 färre än augusti 2014. Antalet nya lediga platser uppgick till 76 000, vilket är 18 000 fler än för ett år sedan. I augusti fick 38 000 personer ett arbete, en minskning med 2 000 jämfört med samma månad föregående år.

Fler sysselsatta

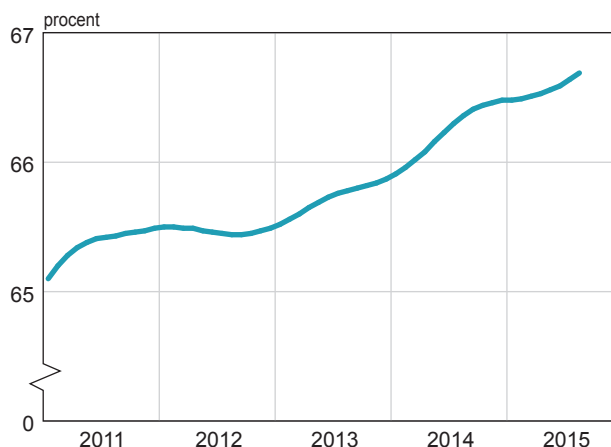
I augusti 2015 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 962 000, icke säsongrensade, en ökning med 99 000 personer jämfört med augusti 2014. Ökningen var jämt fördelad mellan könen. Sysselsättningsgraden uppgick till 68,3 procent, en ökning med 0,9 procentenheter. Bland kvinnorna ökade sysselsättningsgraden med 1,0 procentenheter till 66,0 procent och bland männen var den 70,6 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet och andelen sysselsatta. I augusti 2015 uppgick antalet sysselsatta till 4 843 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 66,7 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen.

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Antalet anställda ökade

I augusti 2015 ökade antalet anställda med 83 000 till 4 450 000. Ökningen förklaras främst av att antalet fast anställda ökade med 68 000 till 3 587 000. Antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 863 000.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet anställda, som i augusti 2015 uppgick till 4 343 000. Även antalet fast anställda ökar i förhållande till närliggande månader medan antalet tidsbegränsat anställda visar på små förändringar.

Små förändringar i antalet arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i augusti 2015 uppgick i genomsnitt till 122,4 miljoner per vecka, enligt icke säsongrensade data. Det är ingen säkerställd förändring jämfört med augusti 2014, när hänsyn tagits till skillnader i semesteruttag och ledighet.

Säsongrensade och utjämnade data visar på små förändringar av antal arbetade timmar. I augusti 2015 uppgick antalet arbetade timmar till i genomsnitt 146,1 miljoner per vecka.

Arbetsmarknad

	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
jan	4 619	4 717	12 350	12 210	436	430
feb	4 648	4 730	15 490	15 720	433	433
mar	4 701	4 767	15 830	15 940	440	414
apr	4 698	4 762	14 500	14 530	445	432
maj	4 746	4 829	15 520	15 150	413	420
jun	4 870	4 903	14 460	15 700	493	456
jul	4 982	5 003	9 890	9 900	380	350
aug	4 863	4 962	12 500	12 240	389	337
sep	4 809		16 360		371	
okt	4 772		16 320		389	
nov	4 786		16 180		380	
dec	4 763		14 100		360	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Antalet och andelen arbetslösa minskade

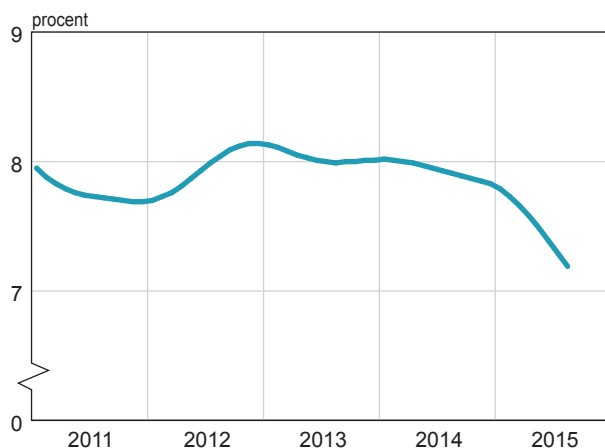
I augusti 2015 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 337 000, icke säsongrensade. Jämfört med augusti 2014 är det en minskning med 52 000. Antalet arbetslösa män minskade med 24 000 till 184 000 och antalet arbetslösa kvinnor med 28 000 till 152 000. Det relativa arbetslöshetstalet uppgick till 6,4 procent, en minskning med 1,0 procentenheter. Arbetslösheten minskade bland männen med 0,9 procentenheter till 6,6 procent och bland kvinnorna minskade den med 1,2 procentenheter till 6,0 procent.

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 103 000 arbetslösa, en minskning med 19 000 jämfört med augusti 2014. Av de arbetslösa ungdomarna var 26 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar uppgick till 14,8 procent av arbetskraften, vilket är en minskning med 2,6 procentenheter.

Säsongrensade och utjämnade data visar en stor minskning av antalet och andelen arbetslösa. I augusti 2015 uppgick antalet arbetslösa till 375 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,2 procent. Även bland ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av såväl antalet som andelen arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar uppgick till 131 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 20,4 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Antalet inskrivna arbetslösa minskade

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i slutet av augusti 2015 till 367 000. Jämfört med föregående år är det en minskning med 4 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 203 000 öppet arbetslösa och 164 000 personer deltog i program med aktivitetsstöd.

Arbetslösheten bland ungdomar (18–24 år) fortsätter att minska tydligt. I slutet av augusti var 73 000 ungdomar inskrivna som arbetslösa, en minskning med 11 000 på ett år.

Antalet nya lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var 76 000, vilket är 18 000 fler än motsvarande månad föregående år. Under augusti 2015 fick 38 000 personer ett arbete vilket är 2 000 färre än augusti 2014. Antalet varslade uppgick till 2 200, en minskning med 1 100 jämfört med augusti 2014.

Arbetskraftskostnader & löner

Senaste uppgift: juli 2015

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under juli 2015 157,00 kronor exklusive övertidstillägg och 159,00 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,0 respektive 1,9 procent jämfört med juli 2014. Under juli 2015 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 37 040 kronor exklusive rörliga tillägg och 37 780 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,3 respektive 2,2 procent jämfört med juli 2014.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för juli 2015 beräknats till 281,20 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 119,0 en förändring med 2,9 procent jämfört med juli 2014. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för juli 2015 beräknats till 256,99 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 57 143 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 115,2 en ökning med 2,0 procent jämfört med juli 2014. Motsvarande index för tjänstemän blir 120,5 en ökning med 3,3 procent jämfört med juli 2014.

FINANSMARKNAD**Styrräntorna oförändrade**

Riksbankens direktion meddelade den 3 september att man lämnar reporäntan oförändrad på –0,35 procent. Riksbanken fortsätter, i enlighet med reporäntebeskedet i juli, att köpa statsobligationer fram till årets slut. Motiveringen till att man lät räntan ligga kvar var att direktionen anser att den svenska konjunkturen har stärkts och att man ser en uppåttrend för inflationen. Riksbanken räknar med att inflationen närmar sig 2-procentsmålet under 2016.

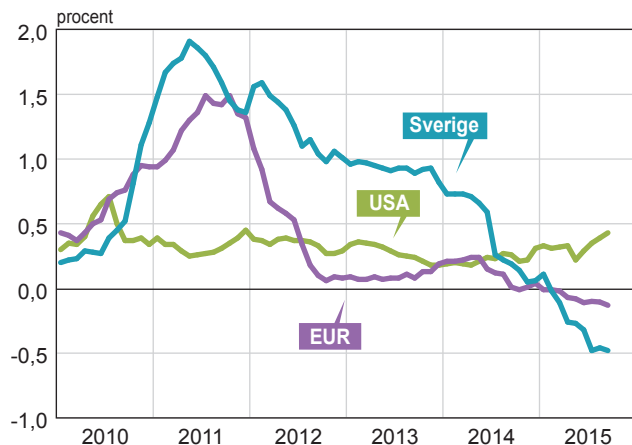
Strax efter Riksbankens besked meddelade även Europeiska centralbanken att styrräntan lämnas oförändrad på 0,05 procent. Mario Draghi betonade att centralbankens stödköpsprogram går planenligt men inflikade att program-

met är flexibelt i fråga om storlek och längd och kommer att pågå tills inflationsmålet är säkrat.

Trots att den amerikanska ekonomin anses gå starkt, meddelade också FED i mitten av september att styrräntan lämnas oförändrad. Oroligheterna i den globala ekonomin motiverade den uteblivna höjningen.

Korta räntor

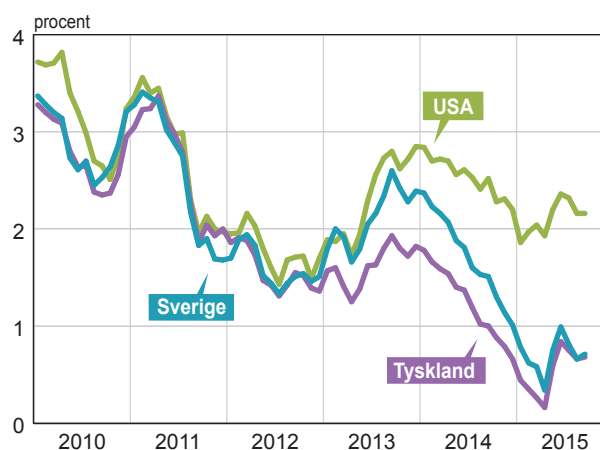
3 mån statsskuldväxlar (motsv)

Källa: Riksbanken

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Källa: Riksbanken

Nedåt på världens börser

I Kina har det varit fortsatt turbulent på marknaderna och dystrare siffror än väntat för den inhemska industrin tyngde börserna. Hang seng- och Shanghaibörserna sjönk med 3,8 respektive 4,8 procent under september.

Under månaden uppdagades det att Volkswagen i flera års tid har fuskat med testresultat av avgasutsläpp. Nyheten fick bolagets aktie att rasa och drog med sig flera andra bolag inom branschen i fallet. Följden blev nedgångar på flera av världens börser.

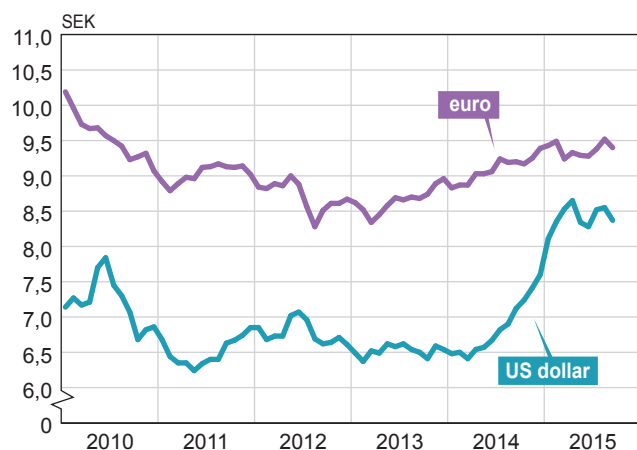
Dow Jones och Nasdaq föll med 1,5 respektive 3,3 procent under september. Frankfurtbörsens DAX-index sjönk med 5,8 procent medan Londonbörsen var ned 3,0 procent.

Kronan stärktes

I avsaknad av draghjälp från ECB och FED kunde Riksbanken se kronan stärkas något under september. Euron och dollarn handlades i månadsgenomsnitt för 9,40 respektive 8,37 kronor. Riksbankens tolerans för kronförstärkning har tidigare varit runt 3,5 procents avvikelse från prognos, något som bidrar till ett intressant oktobermöte.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro. Månadsgenomsnitt

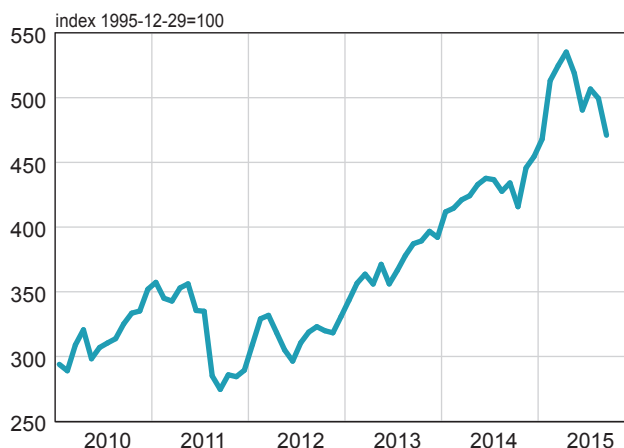

Källa: Riksbanken

Statsskuldsväxlar gav under september en genomsnittlig avkastning på -0,48 procent och tioåriga statsobligationer 0,71 procent. En minskning respektive ökning med 2 respektive 5 punkter jämfört med augusti. De korta amerikanska räntorna föll något direkt efter Feds besked att lämna räntan oförändrad men hämtade sig i slutet av månaden till 0,43 procent sedan Janet Yellen nämnt att en första räntehöjning fortfarande var att vänta under 2015.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

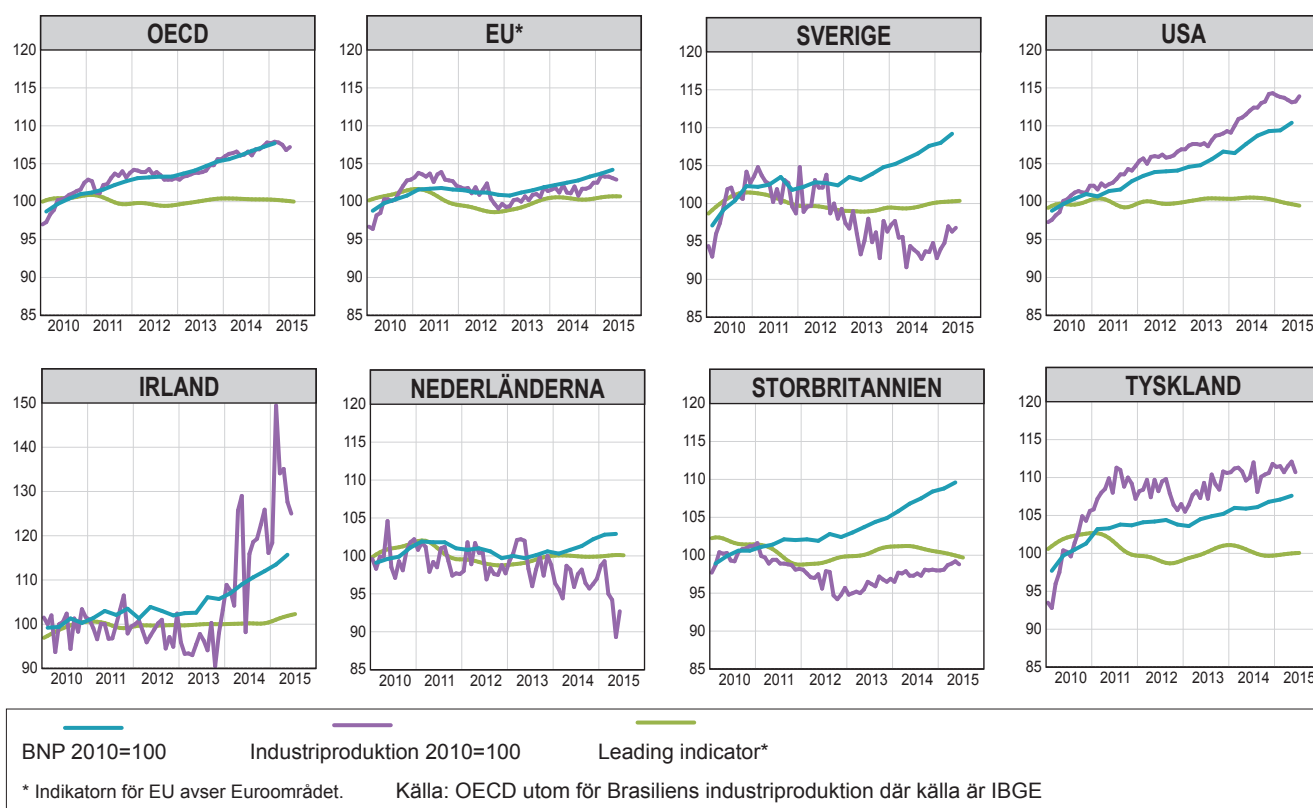
Källa: Affärsvärlden

Oroligheterna på världens finansmarknader tyngde även Stockholmsbörsen under månaden. Affärsvärldens generalindex sjönk med 4,4 procent under september, vilket ger en total nedgång på 5,7 procent för årets tredje kvartal. Trots en stark inledning på året har Stockholmsbörsen endast gått upp 0,5 procent under 2015.

Elin Henriksson och Andreas Hörnqvist,
Finansmarknadsstatistik

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Säsongrensade uppgifter för EU visar att BNP ökade med 0,4 procent från första till andra kvartalet och den ekonomiska återhämtningen inom EU-området fortsätter. På den positiva sidan visar Italien tecken på ökad stabilitet då BNP växte för andra kvartalet i följd, den brittiska ekonomin tog fart igen efter första kvartalets svaghet och Spanien uppvisade starka tillväxtsiffror. I Tyskland har tillväxten däremot bromsat in något under det senaste året och Frankrike kunde inte följa upp första kvartalets relativt starka tillväxtsiffra. Den ledande indikatorn försvagades något i juli men med ett värde över 100 indikerar det en god ekonomisk utveckling framöver.

Efter ett svagt första kvartal tog den brittiska ekonomin åter fart och andra kvartalet växte BNP med 0,7 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Efter fyra månader i rad med ökade produktionsvolymen visar den brittiska industriproduktionen dock tecken på avmattning och i juni var produktionen i säsongrensade värden 0,4 procent lägre än månaden innan. Även den ledande indikatorn sjönk i juli och då den ligger under det historiska genomsnittet kan det vara ett tecken på att den ekonomiska utvecklingen fortsättningsvis blir svagare än normalt.

Tyskland har tappat sin roll som konjunkturlok i Europa sedan den tyska ekonomin bromsat in under de senaste kvartalerna. Från första till andra kvartalet ökade BNP med

0,4 procent, säsongrensat, vilket är jämförbart med den genomsnittliga tillväxten i EU. Den tyska industriproduktionen föll dock tillbaka i juni då produktionen minskade med 1,2 procent, säsongrensat och jämfört med maj. Den ledande indikatorn steg sedan i juli och ligger för andra månaden i följd nu över sitt långsiktiga genomsnitt. Det kan vara ett tecken på att den tyska ekonomin kommer att stärkas framöver.

Från första till andra kvartalet ökade Nederländernas BNP med 0,2 procent, säsongrensat. Därmed dämpades tillväxten men innebar samtidigt att BNP ökade för femte kvartalet i följd. Mätt i årstakt var ökningen 2,1 procent. Även den nederländska industriproduktionen uppvisar positiva tillväxttal och säsongrensade uppgifter visar att produktionen ökade med 3,8 procent i juni jämfört med månaden innan.

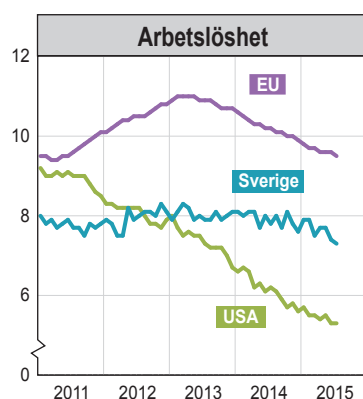
Irland uppvisar en stabil ekonomisk utveckling och säsongrensade uppgifter visar att BNP ökade med 1,9 procent andra kvartalet och jämfört med kvartalet innan. Det var sjätte kvartalet i följd med kvartalstillväxt på över en procent. Mätt i årstakt var ökningen 6,7 procent. Även landets ledande indikator steg i juli och då den ligger en bit över den långsiktiga trenden indikerar det en fortsatt god ekonomisk utveckling.

INTERNATIONELL UTBLICK

Arbetslöshet

I takt med att återhämtningen inom EU har fortlöpt har arbetslösheten fallit tillbaka och sedan mitten av 2013 har trenden varit nedåtgående. I juli uppgick den genomsnittliga arbetslösheten i EU-området till 9,5 procent, vilket var 0,3 procentenheter lägre än i januari. En liknande utveckling visar Spanien där arbetslösheten var som högst i april 2013 innan den långsamt började avta. Sedan dess har arbetslösheten minskat med 4,1 procentenheter och uppgick i juli i år till 22,2 procent. I spåren av en relativt svag tillväxt har arbetslösheten i Frankrike utvecklats i motsatt riktning den senaste tiden och har sedan i juli förra året legat över genomsnittet för EU. Likaså ligger arbetslösheten i Italien över EU-genomsnittet även om trenden har varit fallande de senaste månaderna.

Bland de nordiska länderna uppvisar Finland den högsta arbetslösheten och uppgick i juli till 9,7 procent. Det fallande oljepriset verkar också haft inverkan på den norska arbetsmarknaden där andelen arbetslösa har ökat under det senaste året. Från maj förra året till juni i år har arbetslösheten ökat från 3,2 procent till 4,5 procent, men trots det är arbetslösheten fortsatt klart lägst i Norden, följt av Danmark och Sverige.

Arbetslöshet

	Avser månad	Procent av arbetskraften	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	jul	9,5	-0,1	-0,7
Danmark	jul	6,2	0,0	-0,4
Finland	jul	9,7	0,1	1,0
Italien	jul	12,0	-0,5	-0,9
Spanien	jul	22,2	-0,2	-2,1
Storbritannien	maj	5,6	0,0	-0,7
Sverige	jul	7,3	-0,1	-0,5
Tyskland	jul	4,7	0,0	-0,3
Norge	jun	4,5	0,2	1,2
USA	jul	5,3	0,0	-0,9
Japan	jul	3,3	-0,1	-0,4
OECD	jul	6,8	0,0	-0,6

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer fortsatte uppåt i september och barometern för EU ökade med 0,6 enheter till 107,6. I euroområdet var uppgången ännu större. Stämmningsläget förbättrades inom industrin, tjänstesektorn och detaljhandeln, men tyngdes ned av ett försämrat läge inom byggsektorn och ett lägre konsumentförtroende. Bland de största medlemsländerna noterades Italien och Tyskland för de kraftigaste ökningarna, medan stämmningsläget försämrades i Storbritannien och Spanien. Sveriges indikator ökade med 0,9 enheter till 107,4. Konfidensindikatorn för tjänstesektorn samt konsumentförtroendet föll tillbaka något medan stämmningsläget inom övriga sektorer förbättrades. Mest optimism uppvisade byggsektorn som efter nedgången i augusti ökade med 4,3 enheter.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,2	0,2	0,7	1,1	0,4	0,9	0,4	0,5
Förändr. 4 kv.	%	1,8	0,0	2,6	3,3	1,6	2,6	1,9	2,0
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	4,2	1,2	-0,4	0,5	-1,2	0,6	-0,2	0,4
Förändr. 12 mån.	%	7,8	-1,3	1,5	2,5	0,6	1,3	1,8	0,9
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,3	0,0	0,3	-0,2	0,0	-0,1	0,0	0,0
Förändr. 12 mån.	%	0,3	-0,2	0,0	0,6	0,1	-0,7	0,0	0,6
Arbetslöshet ⁵⁾	%	6,2	9,7	5,6	7,3	4,7	5,3	9,5	6,8
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,4	1,0	-0,7	-0,5	-0,3	-0,9	-0,7	-0,6
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,07	-0,03	0,59	-0,27	-0,03	0,32	-0,03	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,09	-0,01	0,01	-0,02	-0,01	0,03	-0,01	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,44	-0,22	0,03	-0,79	-0,22	0,09	-0,22	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,84	0,82	1,86	0,66	0,61	2,16	1,40	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,10	-0,13	-0,17	-0,15	-0,10	-0,16	0,07	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,23	-0,36	-0,26	-0,87	-0,34	-0,25	-0,37	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) OECD första kvartalet, övriga andra kvartalet 3) USA juli, övriga juni 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HICP) för EU-länderna. USA och OECD juli, övriga augusti 5) Storbritannien maj, övriga juli 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Augusti 7) Augusti

Källa: OECD, Eurostat

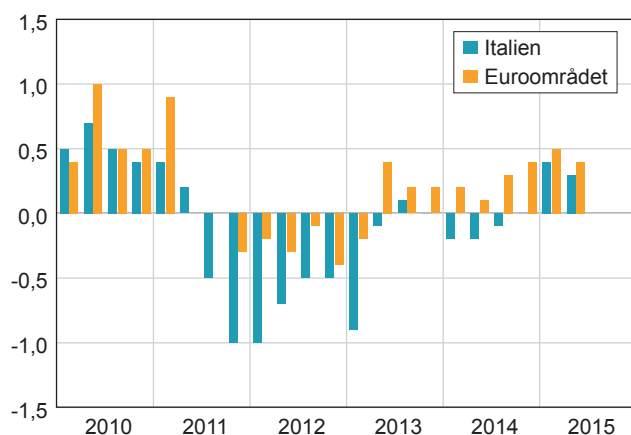
INTERNATIONELL UTBLICK

Italien ser ljuset i tunneln

Italien har haft en mycket svag ekonomisk utveckling de senaste åren och det mesta har pekats nedåt. Efter ett kraftigt BNP-fall under finanskrisen kom en viss återhämtning åren därpå men den var svagare än i de flesta andra länder och i mitten av 2011 gick Italien in i en utdragen recession. Den höll i sig ända till förra året då Italiens BNP var 9 procent lägre än 2007. Det enda euroland som hade en sämre BNP-utveckling under den perioden var Grekland. Det som har haft störst negativ effekt på den italienska tillväxten är investeringarna som sjunkit med drygt en fjärdedel. Även hushållskonsumtionen har minskat och har lämnat ett betydande negativt bidrag till BNP-utvecklingen.

Bruttonationalprodukt

Procentuell förändring från föregående kvartal, säsongrensad

Källa: Eurostat

En del av förklaringen till att det gått så dåligt för Italien är att man lidit av politisk instabilitet. Italien har också en hög statskuld och var hårt pressat under eurokrisen. 2011 steg statsobligationsräntorna kraftigt vilket hotade landets finansiella stabilitet. I slutet av året bildade ekonomen Mario Monti en teknokratregering med uppgift att sanera statsfinanserna och driva igenom tillväxtfrämjande reformer. Man införde åtstramningar som återställde en del av marknadens förtroende och räntorna sjönk. I april 2013 ersattes Monti av Enrico Letta som dock avgick redan i februari 2014 då en ny koalitionsregering bildades.

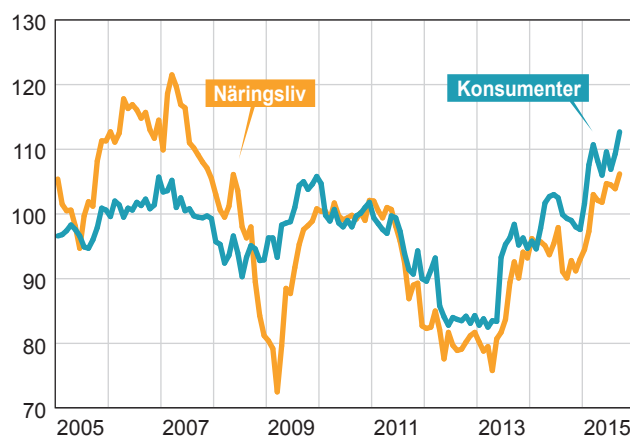
Ekonomi har börjat växa

Den nuvarande premiärministern Matteo Renzi är Italiens yngste genom tiderna och har en ambitiös reformagenda vilket verkar ha fått italienarna att vädra morgonluft. Stämningen i näringslivet är den bästa sedan början på 2008 och uppgången omfattar alla sektorer. Det största uppsvinget syns i tjänstebranscherna där förtroendet var mycket nedpressat för ett par år sedan. Även de italienska hushållen har blivit muntrare och konsumentförtroendet är på den högsta nivån sedan 2002. Hårddata visar också på en viss förbättring då BNP slutade att sjunka i slutet av fjolåret och har stigit de två första kvartalen 2015. Även om

tillväxten är dämpad så är det ett trendbrott då det är fyra år sedan Italiens BNP senast växte två kvartal i rad. Det är den inhemska ekonomin som ligger bakom uppgången då såväl investeringarna som hushållskonsumtionen har börjat stiga. Ett ytterligare tecken på att den inhemska efterfrågan ökar är att importen har stigit.

Förtroendeindikatorer

Index 2010=100, säsongrensad

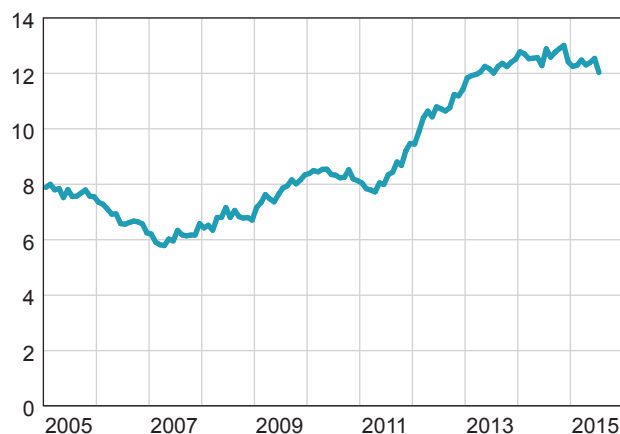
Källa: Istat

Förbättrad arbetsmarknad

Arbetsmarknaden har börjat visa tecken på tillfriskning efter att ha försvagats kraftigt fram till slutet av 2013. Sedan början på 2014 har det synts en positiv trend för antalet sysselsatta men arbetslösheten fortsatte att stiga fram till november i fjol då den korrigerat för säsongseffekter var uppe på 13 procent vilket var den högsta nivån i Italien på 40 år. Sedan dess har arbetslösheten sjunkit något och låg i juli på 12 procent. Det är dock fortfarande bland de högsta nivåerna i euroområdet och löneutvecklingen är svag vilket gör att hushållskonsumtionen sannolikt har mindre möjlighet att öka i Italien än i många andra euroländer. Förväntningarna på den italienska BNP-tillväxten är också dämpade och de flesta prognoserna ligger på runt 0,5 procents BNP-ökning i år och runt 1,5 procent nästa år.

Arbetslöshet 15–74 år

Procent, säsongrensad

Källa: Istat

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	2 kv	109,7 ¹⁾	1,1 ¹⁾	3,3
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	2 kv	120,1 ¹⁾	1,5 ¹⁾	6,5
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	2 kv	109,0 ¹⁾	0,4 ¹⁾	2,0
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	jul	115,6 ¹⁾	-1,2 ¹⁾	2,8
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	12,7		38
			1-2 kv	23,6		33
Industri						
Produktion	volym	2010=100	jul	73,3	-3 ¹⁾	-2
			jan-jul	91,4		0
Omsättning	volym	2010=100	jul	78,2	1 ¹⁾	7
			jan-jul	92,5		2
Orderingång	volym	2010=100	jul	78,9	0 ¹⁾	11
			jan-jul	93,9		5
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	89,7 ¹⁾	1,0 ¹⁾²⁾	1,4 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		2 kv	47,3		8
			1-2 kv	93,7		9
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		aug	87,8	0 ¹⁾	4
			jan-aug	770,3		5
Varuimport	mdr kr		aug	91,4	1 ¹⁾	4
			jan-aug	753,0		4
Handelsnetto	mdr kr		aug	-3,6		
			jan-aug	17,3		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	58,4		
			1-2 kv	137,1		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	aug	112,1 ¹⁾	-1,7 ¹⁾	1,0
			jan-aug			4,2
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	jul	110,7 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	2,9
			jan-jul			2,9
Personbilsregistreringar, nya	st		sep	31 061		12
			jan-sep	262 584		10
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	sep	98,7 ⁴⁾	99,8 ⁴⁾	102,6 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	aug	312,8	-0,2	-0,2
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	aug	203,6	-0,1	0,8
Producentprisindex		2005=100	aug	113,3	0,2	-1,4
Exportprisindex		2005=100	aug	110,0	0,7	-0,7
Importprisindex		2005=100	aug	108,7	-0,2	-3,9
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	aug	112,8	-0,3	-3,0
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	aug	117,1	-0,3	-2,0
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		aug	4 962		2,0
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		aug	337		-13,4
därav heltidsstuderande	1 000-tal		aug	62		-23,4
Arbetade timmar	10 000-tal		aug	12 240		0,6
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		aug	76		29,8
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	jul	119,0		2,9
Timlön, industriarbetare	kr		jul	171,6		2,3
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		aug	3 210		7,1
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		aug	1 989		2,5
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		sep	0,71	0,05 ²⁾	-0,82 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		sep	-0,48	-0,02 ²⁾	-0,70 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		aug	-15,8		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 sep	130,6	-1,2	4,3

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utgives av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Ylva Hedén Westerdahl
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2015-A06T11509_pdf (pdf)